

2025

Året som gått på
Institutet för Näringslivsforskning

2025

Året som gått på
Institutet för Näringslivsforskning

EU TAX SYMPOSIUM

STRENGTHENING COMPETITIVENESS AND FAIRNESS
TO BUILD PROSPERITY

Innehåll

Vd har ordet: "Sverige står starkt – men regleringarna blir allt fler"	4
Samtal med styrelsens ordförande: "Företagen kommer klara den multiregionala omställningen, men det blir dyrare och mer osäkert"	6
IFN:s styrelse 2025	8
Aktuellt	9
Nytt forskningsprogram i geoekonomi	9
Hur brottsligheten påverkar samhälle och näringsliv	10
Hälften av årets ESO-rapporter har skrivits helt eller delvis av IFN-forskare	11
Forskningsprogram	12
Företagens konkurrenskraft	13
Entreprenörskapets ekonomi	16
Institutioner, marknader och näringsliv	21
Skatter och samhälle	24
Geoekonomi	27
Forskningsproduktionen vid IFN 2025	30
Tredje uppgiften	33
Policyseminarier	34
Externa aktiviteter	38
Medarbetare	41
Gästforskare	56
Publikationer och akademiska seminarier	58
Finansiering av forskningen	72
IFN:s tidslinje	74

”Sverige står starkt – men regleringarna blir allt fler”

Forskare tenderar att fokusera på problem, svårigheter och brister. Vad kan göras bättre? Hur effektiviserar vi marknader och verksamheter? Vilken politik kan höja tillväxt och välfärd? Det är lätt att drabbas av en något dystopisk sinnesstämning som ett resultat av denna problemorientering.

DET ÄR DÄRFÖR bra för balans och humör att ibland höja blicken och jämföra förhållanden med hur det ser ut i andra länder. En sådan jämförelse ger vid handen att svensk ekonomi står sig väldigt väl. Näringslivsklimatet är ett exempel där Sverige är bättre än de allra flesta andra länder. Arbetskraften är duktig, skolan bättre än sitt rykte, arbetsmarknaden drabbas sällan av strejker och andra störningar, skatterna på företagande och kapitalinkomster är rimliga och kapitalmarknaden fungerar mycket bra. Detta har sammantaget resulterat i ett dynamiskt näringsliv och en god ekonomisk utveckling sedan 90-talskrisen.

Att vara stolt över det som fungerar väl får däremot inte leda till lättja och oförmåga att ta itu med de problem som likväl finns. Ett område där Sverige inte excellerar gäller regleringar och tillståndsprövningar. Att bedriva näringsverksamhet kräver ofta olika typer av tillstånd, tillstånd som det i många fall tar orimligt lång tid att få.

Relaterat till detta är den tilltagande regelbördan för företag och individer. Ofta tenderar vi att skylla på byråkratin i EU, men många exempel tycks i stället visa på att Sverige går utöver vad EU kräver.

Ett exempel på svenska myndigheters nit rör utländska investeringar. I EU har sådana investeringar börjat

---

”Anledningen till att regelbördan tenderar att öka är dels en oförlåtande syn på misstag, dels att kostnader för regleringar bärs av andra aktörer än de som initierar dem.”

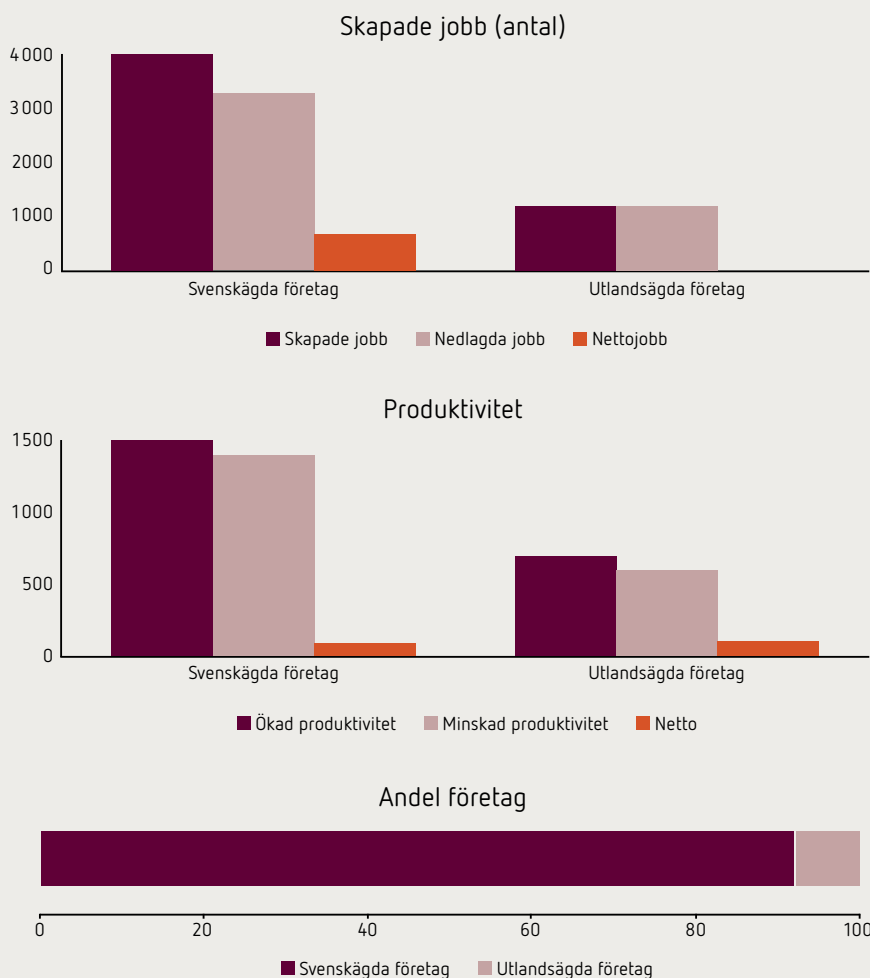
---

granskas som ett resultat av tilltagande geopolitiska spänningar. Det är framför allt investeringar från Kina

som orsakar bryderier och ibland stoppas. Alla länder har någon form av granskning men ingenstans är den så rigorös som i Sverige. Här granskas investeringar i de flesta branscher. Och inte bara utländska investeringar, även svenska företag som öppnar nya fabriker eller investerar i andra företag måste rapportera detta till myndigheterna. I Sveriges fall till Inspektionen för Strategiska Produkter (ISP). Förra året kom det in ungefär 1 300 anmälningar till ISP, vilket kan jämföras med ungefär 80 anmälningar i Finland, ett land som inte är känt för att ta lätt på nationell säkerhet. Sverige står för inte mindre än 40 procent av alla anmälda investeringar i EU.

Detta är ett exempel på ett mer grundläggande problem: regleringar som införs i vällovliga syften men vars omfattning leder till orimliga kostnader för andra aktörer. I detta fall hamnar kostnaderna dels på skattebetalarna som ska finansiera en svällande byråkrati, dels på företagen som måste administrera och anmäla alla investeringar, men framför allt på Sverige som land om regelverket leder

Utländska företags betydelse

- Omfattande jobb- och produktivetsdynamik i svensk ekonomi.
- Utifrån en ny dekomponeringsmetod finner vi att utländska företag:

- står för upp till 40% av produktivitetstillväxten trots att de står för färre än 10% av alla företag
- inte nämnvärt påverkar total sysselsättning

till färre investeringar och därigenom till lägre tillväxt.

Anledningen till att regelbördan tenderar att öka är dels en oförlåtande syn på misstag, dels att kostnader för regleringar bärs av andra aktörer än de som initierar dem. Att tillåta misstag är centralt i alla organisationer för att få engagerade medarbetare och effektiv styrning. Att i stället verka för att helt eliminera misstag blir lika orimligt som att försöka

uppnå noll döda i trafiken genom att förbjuda fordonstrafik. Kostnader för andra samhällsaktörer, slutligen, bör explicit inkluderas i alla former av myndighetsutövande och regleringar.

För IFN ger ovanstående exempel två viktiga lärdomar. För det första att även vår organisation måste präglas av decentralisering, frihet och insikten att stora framsteg kräver att vi tillåter att forskning, kommunikation och annat ibland går fel. Den andra

lärdomen är att det, trots det svenska goda näringslivsklimatet, finns mycket för oss forskare att undersöka, förstå och försöka ändra. Jag och kollegerna på IFN ser fram emot att vara en del av detta arbete framöver.

FREDRIK SJÖHOLM,
PROFESSOR OCH VD

“Företagen kommer klara den multiregionala omställningen, men det blir dyrare och mer osäkert”

Hans Stråberg utsågs i mars till ny ordförande i styrelsen för IFN. Han är också ordförande i SKF, Atlas Copco, tätningföretaget Roxtec samt bioteknikföretaget Anocca och styrelseledamot i Investor och ledamot i Kungliga Ingenjörsvetenskapsakademien (IVA). Han var vd och koncernchef i Electrolux 2002–2010.

I dina roller i flera internationella företag har du daglig inblick i hur näringslivet påverkas av

världsläget och världsekonomin, och du har haft det under lång tid. Vad sticker ut mest just nu?

Självklart är det en besvärlig värld, men läget är mångfacetterat.

När jag började i det svenska näringslivet så var det multinationellt, men länder tenderade att ha sin egen produktion av till exempel kylskåp.

Sedan hade vi 35 fantastiska år av globalisering. Handeln sköt ordentlig fart. Länder fokuserade på det de var bäst på. Kylskåpen tillverkades på en plats och skeppades därifrån till konsumenten. Vissa varor producerades i en fabrik som försåg hela världen.

Nu går tyvärr världens ekonomi mot att bli mera multiregional. Företagen lägger över stora delar av värdekedjan i olika regioner. Vi får en fabrik i Europa, en i Nordamerika, en i Asien och så vidare.

Hur ska näringslivet hantera denna utveckling?

Även övergången till globalisering krävde stora omställningar. Så näringslivet har varit igenom det förr, och kommer att klara den här omställningen också. Men det är ändå ett steg tillbaka, med större osäkerhet och mindre effektivitet. Därmed blir det dyrare för konsumenten och det kan påverka vår konkurrenskraft. Det blir svårare att dra nytta av globala skillnader i förutsättningarna för olika typer av produktion och verksamhet.

Diskussionen under det gångna året har mycket kretsat kring Europas bristande konkurrenskraft och utmaningar från USA och Kina. Hur ser du på det?

Den stora utmaningen är Kina. Ibland låter det som att det bara är subsidier, orimliga arbetsförhållanden och IP-stöld där borta. Visst finns en del sådant kvar, men snarare är det i dag rå konkurrens. Om vi idag utvecklar ungefär samma produkt i Kina och

i Europa, så är den kinesiska verksamheten i allmänhet 30–50 procent snabbare, kostnaden är 30–50 procent lägre, kvaliteten är lika bra och prestandan lika bra eller bättre. Det är den här bilden vi måste förstå och vänja oss vid. Vi behöver lära oss av Kina för att förbli konkurrenskraftiga, i stället för att prata om exempelvis arbetstidsförkortning.

När det gäller Europas konkurrenskraft är det min förhoppning att lagstiftare tar till sig den kunskap som finns från forskning och utredningar. Och sedan genomför de förändringar som behövs, snarare än att göra allt för mycket politik av det. Så att något görs av förslagen innan man sätter i gång nästa utredning.

Hur står sig Sverige i allt detta?

Det skulle behövas lite mer optimism! Man hör ofta argumentet att Europas BNP har hamnat rejält efter USA:s. Men om man tittar på Sveriges BNP-tillväxt så har vi ju faktiskt följt USA utom under de senaste två åren.

Vad jag vill säga med det är att vi har några framgångsfaktorer här i Sverige som ger oss möjligheter och som vi måste vara rädda om. Det handlar till exempel om tillit, bra samarbete med fackföreningarna, frihandelsbejakande, entreprenörskap och ett skattesystem som över lag främjar investeringar i nya företag. Det är viktigt att vi drar rätt slutsatser av detta, och här kan IFN hjälpa till.

Ja, vad är IFN:s roll i den utveckling som du beskriver?

Forskning blir självklart väldigt viktig i tider av fake news och desinformation. Alla måste förhålla sig till fakta, även om vi tycker olika i värderingsfrågor. För ett näringsliv som ännu en gång tvingas att ställa om, kan en aktör som IFN givetvis spela särskilt stor roll. I tider av osäkerhet behövs solid kunskap.

IFN finns till för att tillhandahåll-

la forskningsbaserad kunskap. Vi är alltså inte en opinionsbildare. Oberoende analyser klargör effekter och avvägningar. Dessa analyser ligger till grund för att hitta genomförbara lösningar. Det gör vi i en dialog mellan akademi, politik och näringsliv. Vi försöker hjälpa politiker och allmänhet att förstå vad olika beslut innebär i praktiken.

IFN:s styrelse 2025

HANS STRÅBERG
Ordförande
sedan 2025

Civilingenjör,
Chalmers. Styrelse-

ordförande i Atlas Copco, SKF, Roxtec och Anocca. Styrelseledamot i Investor. Ledamot i Kungliga Ingenjörsvetenskapsakademien.

FREDRIK SJÖHOLM
Vd sedan 2020

Fil.dr och professor.
Ledamot i Expertgrup-
pen för Biståndsanaly-

styrelsen för European Institute of Japanese Studies vid Handelshögskolan i Stockholm. Medlem i Kungl. Ingenjörsvetenskapsakademien (IVA), avdelning IX (ekonomi), East Asian Economic Association, Kungliga Humanistiska Vetenskapsamfundet i Lund samt SNS förtroenderåd. Affilierad till University of Nottingham och University of Aberdeen.

JOHAN ANDERSSON
Ledamot sedan 2025

Civilingenjör,

Chalmers, samt Master of Business Administration, INSEAD. Ordförande för Mellby Gård AB samt styrelseledamot i ett antal verksamheter inom bolagsgruppen, däribland Roxtec, Feralco och Academedia (publ). Styrelseledamot i Svenskt Näringsliv och styrelseordförande i Stiftelsen Brilliant Minds.

CLAES EKSTRÖM
Ledamot
sedan 2020

Civilingenjör
Chalmers, kandi-

datexamen i ekonomi samt juridikstudier vid Göteborgs universitet. Tidigare partner i Altor Equity Partners och Senior Director på McKinsey & Co. Styrelseordförande i Stockholms Stadsmission / Matmissionen, Kunskapsverket, Eidra, Werlabs, SMA och GTG. Styrelseledamot i Mondial.

PETRA HEDENGRAN
Ledamot sedan 2023

Chefsjurist och med-

lem i Investor AB:s ledningsgrupp, ansvarig för Legal, Bolagsstyrning, Compliance samt investeringar i EQT. Styrelseledamot i Electrolux, SCGI (Swedish Corporate Governance Institute) samt Föreningen för God Sed på Värdepappersmarknaden. Petra är även ordförande i ett antal valberedningar bl.a. Atlas Copco, SEB, Electrolux Professional, Epiroc och Husqvarna.

JAN-OLOF JACKE
Ledamot
sedan 2018

Civilekonom

Handelshögskolan i Göteborg. Vd för Svenskt Näringsliv. Ordförande för Alectas fullmäktige, Folk och Försvar samt Svenska Mässan. Styrelseledamot i ICC Sverige, styrelseledamot i Mindforce Game Lab samt ledamot i IVA:s avdelning VI (Företagande och ledarskap).

LOUISE LINDH
Ledamot
sedan 2020

Civilekonom
Handelshögskolan

Stockholm. Styrelseordförande i Fastighets AB L E Lundberg och J2L Holding AB, styrelseledamot i Handelsbanken, Holmen, Hufvudstaden och L E Lundbergföretagen.

CECILIA MALMSTRÖM
Ledamot
sedan 2022

Fil.dr i statskunskap.

F.d. ledamot i Europaparlamentet, f.d. EU-minister, f.d. EU-kommissionär. Non resident Senior Fellow på PIIE (Peterson Institute for International Economics), senior rådgivare på Covington, omvärldsanalytiker på Lindholmen Science Park samt Assar Gabrielsson gästprofessur på Handelshögskolan, Göteborgs universitet.

Nytt forskningsprogram i geoekonomi

Våren 2025 startade IFN ett nytt forskningsprogram inom geoekonomi, där geografiska, ekonomiska och politiska faktorer kombineras. Syftet är att analysera hur ökade globala spänningar påverkar handel, investeringar och industripolitik, och vad det i förlängningen betyder för företagsbeslut. Åtta forskare deltar och flera projekt är redan i gång. Några frågor om detta till Fredrik Sjöholm, som är programchef.

Vad är bakgrunden till forskningsprogrammet?

Det har ju skett en enorm förändring i världen. För tjugo år sedan trodde vi att vi hade en helt ny värld som var gränslös. Kina hade gått med i WTO. Det var handel, investeringar och kapitalflöden. Tilltron var stor till globaliseringen, och indirekt också till marknadsekonomin och frihandeln.

Detta har förändrats, med början i finanskrisen. Först var förändringen långsam. Tecknen var små på att tullar började komma tillbaka. Men med Trump I och brexit blev det uppenbart att något hade hänt. Detta berodde på fördelningseffekterna av globaliseringen. Även om världen fick det bättre fanns det grupper som drabbades negativt, och de kunde sätta en politisk agenda.

Med Trump II är det en helt ny värld. Den här retoriken har vi aldrig tidigare hört.

Men om vi dissekerar just det geoekonomiska, vad är egentligen nytt?

Inte bara detta med tullar och protektionism, utan också att handelspolitik används för att uppnå annat än ekonomiska mål. Det är själva definitionen av geoekonomi. President Trump hotar med tullar om inte Mexiko

täpper igen tillflödet av migranter till USA, om inte Kanada ser till så att det inte kommer in fentanyl och så vidare. Handel begränsas också för att hålla nere strategiska konkurrenter.

Redan president Biden införde Technology Act, som ströp tillförseln av högteknologi till Kina. Under det senaste året har Kina svarat genom att hota att stoppa exporten av jordartsmetaller.

Varför intresserar sig just IFN för geoekonomi?

Vi ska vara relevanta och kunna uttala oss om vart världen är på väg. Då måste vi förstå de mekanismer som är i rörelse. Vad får det för effekter på till exempel hur svenska företag organiserar sina leverantörskedjor? Hur påverkas deras produktion? Detta är frågor vi vill kunna besvara.

Det är onekligen ett aktuellt fält. Vad har ni hunnit med hittills?

Vi har börjat med ett forskningsprojekt om just svenska företags leverantörskedjor. De har varit väldigt duktiga på att ha komplexa kedjor. Med dessa politiska komplikationer kan man kanske förvänta sig att de ändrar beteende. Men nu försöker vi dokumentera om de verkligen gör det, och uppskatta effekterna.

Hur sårbara är de? Hur påverkas sådant som produktivitet och tillväxt?

Ett annat projekt som vi är i gång med är att titta på kinesiska investeringar i Sverige. Det är inte känt hur många de egentligen är, och i vilken utsträckning de gjorts i känsliga industrier. Eller vad de får för effekt på svenska företag.

Vid årsskiftet (2025/2026) påbörjas också ett projekt om jordartsmetaller. Hur beroende är svenska företag av sådana metaller och av produkter där de används? Och vad händer när det blir störningar i leveranserna?

Sällsynta jordartsmetaller.

Det måste vara många som håller på med denna forskning just nu?

Nej, det är tyvärr påtagligt hur lite forskning det verkar bedrivas i världen om sådant som handelskrig och tullar, alltså frågorna som är jätteaktuella för företagen. Det visar dels på risken att forskningsvärlden gör sig själv irrelevant, dels på hur

viktigt det är att vi fortsätter med dessa frågor.

De frågorna är jätteviktiga, men det har de också blivit väldigt snabbt. Kanske det är just styrkan med IFN:s modell, att ni kan vara lite mer snabbfotade än traditionell akademisk forskning.

Ja, så kanske det är. Men det är i så fall ett ansvar vi måste ta. I turbulenta tider är det en plikt för vetenskapssamhället att med lugn och fakta delta i det offentliga samtalet och redovisa vad vi vet och inte vet.

Hur brottsligheten påverkar samhälle och näringsliv

Sverige står inför växande utmaningar kopplade till organiserad brottslighet. Våldet tilltar, kriminella nätverk agerar allt mer gränsöverskridande och barn rekryteras i ökande utsträckning till allvarlig kriminalitet. Utvecklingen är inte längre begränsad till storstäderna; även mindre kommuner drabbas i dag i hög grad. Att brottsligheten dessutom varierar kraftigt mellan olika stadsdelar innebär att företag exponeras olika mycket beroende på var de är belägna.

SAMHÄLLSVETENSKAPLIG TEORI VISAR att rädslan för att utsättas för brott kan få företagare, anställda och konsumenter att förändra sina vardagsmönster på sätt som påverkar det lokala företagsklimatet negativt. Driftskostnader kan öka, intäkter minska och viljan att investera försvagas. Företag kan visserligen anpassa sig genom exempelvis ökade säkerhetsåtgärder, förändrade öppettider, eller genom att flytta verksamheten till tryggare områden. I vilken utsträckning svenska företag faktiskt lyckas med sådana anpassningar – och vilka kostnader som är förknippade med dem – är dock oklart. Empirisk forskning som

specifikt belyser dessa frågor i svensk kontext är för närvarande mycket begränsad.

För att fylla denna kunskapslucka genomför IFN, under ledning av Hans Grönqvist, ett forskningsprojekt som bygger på unika data om svenska företag, inklusive uppgifter om omsättning, bransch, geografisk placering och möjlighet att följa enskilda företag över tid. Projektet analyserar hur förändringar i lokal brottslighet påverkar företagens resultat och vilka mekanismer som ligger bakom effekterna.

En central del av projektet är att översätta resultaten till monetära

uppskattningar av de potentiella samhällsekonomiska vinster som kan uppnås genom effektiva brottsförebyggande insatser. Om brottslighet leder till betydande ekonomiska förluster för företag blir nyttan av åtgärder, som ökade resurser till polis samt andra trygghetsskapande insatser, tydligare för beslutsfattare och andra intressenter. Att minska brottsligheten kan därmed ses som en investering i ett starkare företagsklimat – en investering som i förlängningen kan stärka företagets tillväxtpotentialer, höja skatteintäkterna och bidra till tryggare och mer attraktiva stadsdelar.

Hälften av årets ESO-rapporter har skrivits helt eller delvis av IFN-forskare

Expertgruppen för Studier i Offentlig ekonomi (ESO) ger ut rapporter som ska ha hög relevans för framtida samhällsekonomiska och finanspolitiska avgöranden och rapporterna ska medverka till att stimulera samhällsdebatten inom policyrelevanta områden. Under året har Andreas Bergh, Fredrik Heyman, Hans Grönqvist, Erik Lundin och Fredrik Sjöholm medverkat i ESO:s rapportserie.

I EN ESO-RAPPORT undersöker Erik Lundin hur ägarskapet påverkar priset på fjärrvärme. Han finner att privatägda nät, särskilt de med utländska ägare, tar ut högre priser. Ett förslag är att kommuner bör undvika att sälja sina fjärrvärmenät.

I många storstäder, i Sverige och internationellt, finns tydliga demografiska skillnader mellan stadsdelar. Hans Grönqvist skriver tillsammans med Susan Niknami i sin ESO-rapport om sambandet mellan etnisk segregation och brottslighet. Vissa områden har en hög andel utrikes födda och präglas av låg socioekonomisk status och hög brottslighet. Denna etniska segregation har länge intresserat forskare och politiker, och polisens klassificering av utsatta områden har fått stort genomslag i debatten.

En annan ESO-rapport, När Sve-

rige säljer, av Fredrik Heyman och Fredrik Sjöholm studerar konsekvenserna av utländska uppköp av svenska företag. Med data från 1997–2021 analyserar de effekter på produktivitet, sysselsättning, handel och innovation, samt vilka typer av företag som köps upp.

Ytterligare en rapport fokuserar på ojämlikhet och påpekar att Gini-koefficienten inte fångar den långsiktiga dynamiken i inkomstfördelningen. Författarna Andreas Bergh, Åsa Hansson och Joakim Wernberg föreslår därför tre kompletterande mått som bättre visar hur individer rör sig mellan inkomstgrupper över tid, med särskilt fokus på de fattigaste och rikaste.

Referenser:

2025:3 Raka rör – en ESO-rapport om prisbildning, ägarstrukturer och

policyutmaningar på fjärrvärmemarknaden. Författare: Erik Lundin.

2025:4 Särskilt utsatta – en ESO-rapport om sambandet mellan etnisk segregation och brottslighet. Författare: Hans Grönqvist och Susan Niknami.

2025:5 När Sverige säljer – en ESO-rapport om ekonomiska effekter av utländska företagsuppköp. Författare: Fredrik Heyman och Fredrik Sjöholm.

2025:8 De fattiga och de rika – en ESO-rapport om inkomstjämlighet och inkomströrlighet i Sverige 1991–2021. Författare: Andreas Bergh, Åsa Hansson och Joakim Wernberg.

Forskningsprogram

IFN:s forskning är opartisk och oberoende. Professionell integritet och objektivitet utgör riktlinjerna för all forskning och analys som bedrivs vid institutet.

Företagens konkurrenskraft

Med högre produktivitet kan ett land producera fler varor och tjänster med samma resurser. Därför är produktivitetstillväxt avgörande för långsiktig välståndsutveckling. Sverige har haft stark produktivitetstillväxt under flera decennier, särskilt i internationell jämförelse. Men sedan den globala finanskrisen 2007–2009 har tillväxten avtagit.

DENNA UTVECKLING GÖR det viktigare än någonsin att förstå hur företag och beslutsfattare bör agera för att Sverige även framöver ska ha globalt konkurrenskraftiga och högproduktiva företag. Utvecklingen påverkas i hög grad av arbetsmarknads-, energi-, konkurrens- och entreprenörskapspolitiken. Men god politik kräver evidens. Och evidens kräver kvalificerad analys och tillgång till detaljerade data. För att möta detta behov samlar programmet forskare inom arbetsmarknadsökonomi, energiekonomi, finansiell ekonomi och industriell organisation. Forskningen fokuserar på tre kärnområden:

Marknader och produktivitet

Vi analyserar hur konkurrens påverkar produktivitet, hur energimarknader och den gröna omställningen fungerar, samt konkurrensen i detaljhandeln.

Företagsägande och humankapital

Vi studerar hur olika ägarformer – som familjeföretag, multinationella företag, riskkapitalbolag och statliga bolag – påverkar konkurrenskraft, produktivitet, kompetensutveckling och effektivitet. Vi undersöker också

vem som blir företagsägare och hur kapitalförsörjningen till nya företag ser ut.

Generativ AI och den teknologiska utvecklingen

Vi analyserar hur den senaste teknikutvecklingen, särskilt inom generativ artificiell intelligens, påverkar företag, produktivitet, sysselsättning, investeringar samt karriärer i näringslivet.

Programmet bedrivs i en internationellt konkurrenskraftig forskningsmiljö. Våra forskare har gedigen erfarenhet av modern ekonometrisk metod, teoriutveckling, publicering i ledande vetenskapliga tidskrifter och kommunikation med bredare målgrupper. En viktig tillgång är våra registerdata på individ- och företagsnivå, som täcker hela Sverige från 1990-talet och framåt. Programmet finansieras huvudsakligen av Marianne och Marcus Wallenbergs Stiftelse, men inkluderar även projekt och forskare med stöd från andra finansiärer.

Ordinarie forskare: Malin Gardberg, Fredrik Heyman, Pär Holmberg, Erik Lundin, Pehr-Johan Norbäck, Martin Olsson, Matilda Orth, Lars Persson, Erik Prawitz, Fredrik Sjöholm och

---

”Vi undersöker hur teknikutvecklingen påverkar svenska företags produktivitet och konkurrenskraft.”

JOACIM TÅG
PROGRAMCHEF

Melinda Suveg.

Affilierade forskare: Thor Berger, Karin Edmark, Jens Josephson, Matti Kelo-harju, Samuli Knüpfer, Florin Maican, Alexander Montag, Lars Oxelheim, Marco Pagano och Annalisa Scognamiglio.

Doktorander: Alexandra Allard, Kajsa Ganhammar, Henrik Hällersfors och Eleanor Johansson.

Forskning 2025

Här presenteras ett urval av publikationer och aktiviteter inom programmet **Företagens konkurrenskraft**. Läs om programmet på ifn.se.

Automatiseringens långsiktiga effekter på arbetsmarknaden

Automation och digitalisering har förändrat företagets sätt att producera och organisera arbete. Vissa arbetstagar har gynnats, andra inte, utfallet beror på vilka arbetsuppgifter de utför. Men strukturella förändringar som automatisering behöver inte bara påverka arbetsmarknaden i nutid, utan kan också få långsiktiga effekter på den sociala rörligheten mellan generationer.

Detta projekt syftar till att undersöka hur automatisering påverkar arbetsmarknaden i Sverige, med särskilt fokus på hur olika grupper av arbetstagar påverkas. Vi studerar hur föräldrars exponering för automatisering under 1990-talet hänger samman med deras barns yrkesutfall under 2010-talet.

I projektet kombinerar vi data för yrkesexponering mot ny teknologi samt industrispecifika uppgifter om robotanvändning i Sverige. För att särskilja teknologins effekter från andra faktorer använder vi variationen i robotanvändning mellan branscher och över tid.

Projektansvarig: Martin Olsson

Kärnkraftens roll i ett internationellt energisystem

Det globala energilandskapet har under senare år påverkats av oväntade händelser och geopolitiska förändringar. Samtidigt ska Sverige nå sina klimat- och hållbarhetsmål i tid. Syftet med projektet är att studera kärnkraftens potentiella roll i den svenska energiomställningen: Hur kan en utbyggnad av kärnkraften bidra till ett hållbart och robust energisystem, och vilka ekonomiska och institutionella faktorer påverkar incitamenten att investera i ny kärnkraftsproduktion?

I ett delprojekt undersöks kärnkraftens roll på en internationell elmarknad. Specifikt undersöks hur förändringar i svensk kärnkraftsproduktion påverkar produktion, konsumtion och elpriser i Finland, Norge, Danmark, Tyskland och de baltiska staterna.

Mot bakgrund av dessa resultat undersöks även incitamenten att subventionera svensk kärnkraft med skattemedel, eftersom en ej försumbar andel av de positiva effekterna av en utbyggnad sannolikt kommer att ske i andra länder.

Projektansvarig: Erik Lundin

Humankapital, ägande och konkurrenskraft i det svenska näringslivet

Ägarfrågor och ägarförändringar är centrala för den omvandling av näringslivet som krävs för att stärka företagets produktivitet och ekonomiska konkurrenskraft. Syftet med projektet är att studera humankapital och företagsägandets ekonomi: hur olika former av ägande och kontroll påverkar företagets allokering av humankapital och produktivitet samt chefer och anställdas karriärer.

Projektet använder svenska registerdata som följer både företag och individer över tid. Det gör det möjligt att analysera hur ägarstruktur och ägarbyten påverkar vem som arbetar var, hur humankapital används och utvecklas inom företag, och hur detta i sin tur påverkar produktivitet och tillväxt.

Exempel på forskningsområden inom projektet är företagsförvärv, riskkapitalinvesteringar, privatiseringar, börsnoteringar samt familjeägande.

Projektansvariga: Martin Olsson och Joacim Tåg

Aktiviteter

Produktivitet i en ny ekonomisk verklighet

Matilda Orth och Florin Maican presenterade den 25 september 2025 SNS-rapporten ”Produktivitet i en ny ekonomisk verklighet: investeringar, teknologi och marknadsdynamik”. I rapporten undersöker de hur företagsinvesteringar påverkar produktivitet och innovationskraft i Sverige.

Tjänar Sverige på utländskt ägda företag?

Fredrik Heyman och Fredrik Sjöholm presenterade den 4 september 2025 sin nya ESO-rapport ”När Sverige säljer – en ESO-rapport om ekonomiska effekter av utländska företagsuppköp”. Se seminariet samt tre sammanfattande filmer om varför rapporten är skriven, vilka resultaten är och vilka politiska förändringar den föreslår.

Företagsägandets roll för produktivitetstillväxten

IFN arrangerade i april ett seminarium för att diskutera vilken roll företagsägandet spelar i att driva produktivitetstillväxt och innovation i den svenska ekonomin. Martin Olsson presenterade aktuell forskning, rapportens namn. Joacim Tåg, medförfattare till studien, deltog med kommentarer tillsammans med Johan Andersson, Mellby Gård AB, och Ann-Therese Enarsson, Futurion AB. Per Skedinger, IFN, var moderator. Se mer om seminariet på sid. 36.

Se seminarierna på ifn.se/ifn-play/policyseminarier.

Matilda Orth presenterar SNS-rapporten ”Produktivitet i en ny ekonomisk verklighet: investeringar, teknologi och marknadsdynamik”.

Entreprenörskapets ekonomi

Sveriges näringsliv står i dag inför ett fundamentalt behov av strukturomvandling på två avgörande områden: den teknologiska utvecklingen och klimatomställningen.

I DAG UPPLIVER vi å ena sidan en historisk teknologisk utveckling, där framstegen inom AI möjliggör för företag att i allt större utsträckning integrera AI-teknik i olika delar av sina verksamheter. För att säkerställa svensk välståndsutveckling är det avgörande att näringslivet framgångsrikt anammar denna teknologiska utveckling. Å andra sidan står vi inför ett akut och omfattande miljöhot, då den globala uppvärmningen av jordens klimat eskalerar i snabb takt. Detta ställer krav på en skyndsam utveckling och implementering av clean-tech inom det svenska näringslivet.

För att främja och stödja en AI-driven hållbar strukturomvandling krävs en djupare förståelse för entreprenörskapets roll i denna process. Inom nationalekonomisk forskning studeras hur olika institutioner och regelverk i allmänhet påverkar entreprenörskapet och i synnerhet dess effekter på näringslivets förnyelse samt den ekonomiska tillväxten. Forskningsprogrammet Entreprenörskapets ekonomi kan bidra med värdefull kunskap om hur olika institutioner och regelverk påverkar den entreprenörskapsdrivna hållbara strukturomvandlingen. En kunskap som kan vara av avgörande betydelse för entreprenörskapets framtida utveckling i Sverige.

Forskningsprogrammet syftar till

att belysa vilka ekonomiska grundförutsättningar, exempelvis former för bolagsägande, skattesystem och allmänna institutioner, som kan bidra till att skapa ett entreprenörskap med såväl omställningskraft som motståndskraftig hållbar tillväxt.

Programmet möjliggör:

- Forskarkompetens inom dessa för svenskt näringsliv avgörande frågor.
- Unika databaser som gör det möjligt att studera hur entreprenörskap påverkas av olika institutionella faktorer.
- En plattform för samverkan mellan experter, befattningshavare, journalister och forskare med fokus på entreprenörskapets betydelse för näringslivets strukturomvandling och dess bidrag till den övergripande välståndsutvecklingen.

Några av våra forskningsfrågor är:

- Vilken roll spelar entreprenörsföretagen och familjeföretagen i en hållbar strukturomvandling?
- Hur påverkar implementeringen av AI produktivitets- och sysselsättningsdynamiken i näringslivet, och hur påverkar konkurrenslagar och utbildningssystem denna process?

”Vårt program kan vara av avgörande betydelse för entreprenörskapets framtida utveckling.”

LARS PERSSON
PROGRAMCHEF

-
- Hur påverkar industripolitik innovation och entreprenörskap i näringslivet?

Följande ordinarie forskare deltar:

Magnus Henrekson, Pia Nilsson, Johan Orrenius, Lars Persson, Mikael Stenkula och Roger Svensson.

Affilierade: Martin Andersson, David Cesarini, Anders Kärnä, Johanna Möllerström, Petra Persson och Thomas Åstebro.

Programmets huvudfinansiär är Jan Wallanders och Tom Hedelius stiftelse.

Workshop: Reglering, industripolitik och konkurrens politik i den AI-baserade gröna omställningen av näringslivet

6–7 december

SEDAN ÅR 2000 har IFN arrangerat en årlig konferens i Stockholm, IFN Stockholm Conference, inom forskningsområden som är viktiga för institutet. Värdskapet roterar mellan IFN:s forskningsprogram. År 2025 arrangerades konferensen inom forskningsprogrammet Entreprenörskapets ekonomi, med Lars Persson som programchef. Programmet fokuserar på att belysa de ekonomiska grundförutsättningar – exempelvis former för bolagsäggande, skattesystem och allmänna institutioner – som kan bidra till att skapa ett entreprenörskap med såväl omställningskraft som motståndskraft och som driver hållbar tillväxt. Årets IFN-konferens fokuserade på regleringar, industripolitik och konkurrens politik i den AI-baserade gröna omställningen av näringslivet.

Flera bidrag belyste hur styrning och incitament påverkar investeringar och beteenden. Emmanuelle Auriol, Toulouse School of Economics, presenterade resultat från en studie om offentlig-privata partnerskap i infrastrukturinvesteringar och visade hur omförhandlingar kan

minska investerarens initiala risk och därmed öka välfärden, förutsatt att dessa omförhandlingar endast sker vid mycket oförutsägbara ekonomiska chocker.

Tore Ellingsen, Handelshögskolan i Stockholm, presenterade en teoretisk modell som visar hur förbättrad mätning av arbetsresultat i företag genom ökad användning av artificiell intelligens (AI) kan minska risken för ineffektivitet samt öka produktivitet och löner i både stora och små företag, samtidigt som arbetskraftens löneandel av det totala överskottet i ekonomin kan minska.

Joacim Tåg, IFN, presenterade nya empiriska resultat som visade att amerikanska riskkapitalister verksamma i det svenska näringslivet accepterar större och mer långvariga initiala förluster för att bygga upp försäljning i de start-ups de finansierar än vad svenska riskkapitalister gör. Dessa resultat kan förklaras av att amerikanska riskkapitalister har tillgång till mer finansiellt kapital och större nätverk, vilket minskar finansieringsriskerna.

Deltagarna i IFN Stockholm Conference 2025.

Andra bidrag fokuserade på marknadsdesign, digitalisering och hållbar omställning. Tobias Kretschmer, Imperial College, beskrev resultat från en studie om så kallade bug bounty-program, ett system där organisationer belönar externa utvecklare för att hitta säkerhetsbrister i deras IT-system. Han visade att privata, inbjudningsbaserade program ofta ger högre kvalitet, medan öppna program bidrar med volym och är viktiga för plattformarnas livskraft.

Dora Simon, Universitetet i Stavanger, presenterade resultat från en kvantitativ internationell handelsmodell och förklarade hur högre koldioxidskatter kan minska de globala koldioxidutsläppen. Detta beror på att länder specialiserar sin produktion till branscher där den är mer klimatteffektiv, vilket reducerar de globala utsläppen, medan handelsvolymerna påverkas endast marginellt.

Ye Zhang, Handelshögskolan i Stockholm, presenterade resultat från ett experiment där investerare och entreprenörer fick interagera och visade att både entreprenörer och investerare var positiva till ett miljöfokus, men att ett alltför starkt miljöfokus hos motparten minskade deras intresse för samarbete.

Hans Hvide, Universitetet i Bergen, presenterade resultat som visade att lokal bredbandsutbyggnad i Norge ökade det lokala nyföretagandet, särskilt i ICT-intensiva sektorer, och att nystartade företag investerade mer i kompletterande kapital än etablerade företag.

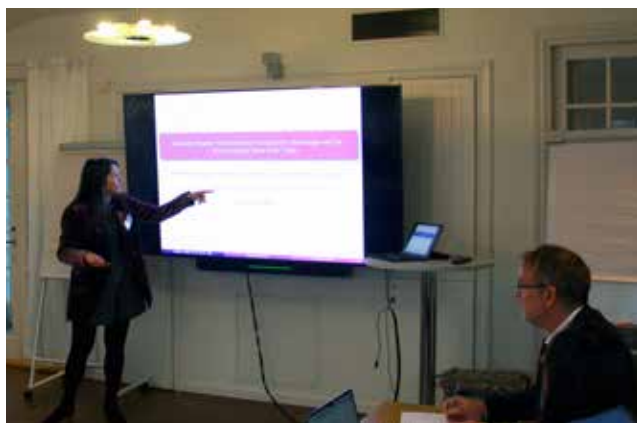
Lars Persson, IFN, redogjorde för arbetet i den svenska Produktivitetskommissionen, som lämnade sitt slutbetänkande i oktober 2025. Bland kommissionens förslag

fanns förenklade regleringar, effektivare organisering av den offentliga sektorn, förstärkt konkurrenstillsyn, stärkta drivkrafter för kompetensutveckling samt krafttag mot organiserad brottslighet.

Pehr-Johan Norbäck, IFN, studerade hur införandet av ett nytt regulatoriskt verktyg för förenklad användning av ny teknik – så kallade regulatoriska sandlådor – påverkar innovations- och kommersialiseringsdynamiken i näringslivet. Han förklarade att införandet av regulatoriska sandlådor framför allt kan leda till ökad kommersialisering genom försäljning till etablerade företag, eftersom informationsproblemen på innovations- och start-up marknaden minskar.

Gustav Martinsson, Stockholms universitet, presenterade resultat från en studie om hur koldioxidskatter påverkar utsläppsminskande investeringar och visade att investeringarna ökar avsevärt i högutsläppande företag, men inte i lågutsläppande företag. Vidare fann studien att dessa investeringar till stor del finansieras genom lägre utdelningar till aktieägarna.

Avslutningsvis presenterade Jacob Lundberg, IFN, forskning om den svenska bolagsskattereformen 1985, då de kommunala bolagsskattesatserna avskaffades och bolagsskatten blev nationell. För företag som fick en skattesänkning, jämfört med liknande företag som inte fick en skattesänkning, kunde en ökning i antalet arbetsställen observeras, men ingen skillnad noterades i den aggregerade sysselsättningen. De större företagen ökade dock både antalet arbetsställen och antalet anställda.

Dora Simon, Universitetet i Stavanger.

Emmanuelle Auriol, Toulouse School of Economics.

Forskning 2025

Här presenteras ett urval av forskningsprojekt inom programmet **Entreprenörskapets ekonomi**. Läs om övriga projekt på ifn.se.

Effekter av statlig finansiering för innovationer och företagstillväxt

Små innovativa företag och entreprenörer har ofta brist på finansiering i tidiga skeden. Detta beror på höga kostnader och få intäkter i kombination med innehav av immateriella tillgångar som är svåra att belåna. Det råder dessutom stor osäkerhet om projektens bärkraft och potential, vilket gör att externa finansörer har höga transaktionskostnader för att tillhandahålla lån eller ägarkapital. Staten går därför in med finansiering i form av lån eller ägarkapital i tidiga skeden.

Projektansvarig: Roger Svensson

Entreprenörskap och statlig industripolitik

I dag ser vi en renässans för idén om behovet av en aktiv och selektiv statlig industripolitik. Allt fler länder visar en positiv inställning till riktade politiska åtgärder och argumenterar för att entreprenörskap och innovation kan främjas genom – eller till och med kräver – statliga initiativ. Trots det ökade intresset finns det en tydlig brist på akademiska studier som undersöker hur, när och varför denna typ av politik lyckas – eller misslyckas. Även om förespråkare ofta lyfter fram de potentiella fördelarna med en framgångsrik industripolitik, finns det också många risker och utmaningar. Med detta projekt vill vi skapa en

djupare förståelse för behov och utmaningar med en aktiv selektiv statlig industripolitik och lyfta fram alternativa näringspolitiska angreppssätt och åtgärder. Projektet kommer också att särskilt analysera de gröna satsningar som har fått allt större utrymme på den politiska agendan.

Projektansvarig: Mikael Stenkula

Digital ekonomi när konsumenterna är produkten

I detta projekt studeras konsumentbeteende i avsaknad av priser i olika digitala miljöer. Många nya företag i framför allt Sverige bygger sin digitala affärsmodell på att visa konsumenterna reklam eller samla in data från konsumenterna som ett komplement eller substitut till att ta betalt för produkten.

Genom att studera konsumenters beteende när de har valet att betala för att slippa reklamen försöker vi förstå deras vilja att betala för att slippa reklam och sätta det i relation till företagets intäktskällor. Detta görs i ett kunskapsbaserat mobilspel där kostnaden för att slippa reklam varierar.

Hur stort är konsumentöverskott vid användandet av reklamfinansierade tjänster? Hur kommer digitala produkter förändras när den digitala marknaden regleras? Båda är frågor som kan belysas inom ramen för projektet.

Projektansvarig: Johan Orrenius

Aktiviteter

Magnus Henrekson medverkade i EU-möte i Danmark

Magnus Henrekson deltog i september som inledningstalare på EU-parlamentets interparlamentariska konferens om stabilitet, ekonomisk samordning och styrning i Europeiska unionen. Han talade på temat "How to strengthen the EU's position in the global economy". Mötet ägde rum i Billund, Danmark.

RIKSDAGS BOKSÄLSKAP
SVERIGES RIKSDAG
ÅRENS 1809-1904

Institutioner, marknader och näringsliv

En ekonomi fungerar inte i ett vakuum utan består av människor av kött och blod, som påverkas av lagar och regler och som har olika moraliska värderingar och attityder till sina medmänniskor. För att kunna veta hur dagens ekonomiska problem ska kunna lösas är det därför viktigt att förstå hur dessa faktorer formar människors beteende. Vi forskar om just detta – om vilken betydelse olika värderingar, attityder och lagar har för hur samhällen, marknader och företag fungerar.

”INSTITUTIONER REGERAR”, skrev nationalekonomen Dani Rodrik tillsammans med två kollegor 2004. Med det menade han att de lagar som styr över politik, marknader och företag är helt avgörande för hur ekonomin fungerar och utvecklas. I länder som skyddar privat ägande och som upprätthåller avtalsfrihet, och som styrs utifrån demokratiska och rättsstatliga principer, genomförs fler och mer värdeskapande satsningar av entreprenörer, och företag kan växa och skapa mer sysselsättning och betala goda löner.

Detta är utgångspunkten för mycket av vår forskning – vi studerar hur olika lagar och regler påverkar människors och företags beteenden.

Lagar och regler är vad som brukar kallas *formella* institutioner. Minst lika viktigt är *informella* institutioner, som värderingar, attityder, moral och normer. De är också betydelsefulla för hur marknader och företag fungerar. Om en stor del av befolkningen litar på andra blir det till exempel mindre

---

”Innovationer och investeringar gynnas av stabila och förmånliga regelverk.”

NICLAS BERGGREN
PROGRAMCHEF

---

kostsamt att ingå avtal med andra, eftersom ett handslag räcker. Om människor i allmänhet är toleranta kan det innebära att de mest lämpade får jobb oavsett gruppstillhörighet, vilket gynnar produktiviteten.

Vi fokuserar i hög grad på *förutsättningar för företagande*. Faktiska och potentiella företagare påverkas i sina beslut av gällande lagar och regler, liksom de påverkas av värderingar, moral

och normer i samhället. Innovationer och investeringar gynnas av stabila och förmånliga regelverk, till exempel gällande rättsstatens kvalitet, beskattningar och regleringar, och av medarbetare vars värderingar och attityder präglas av tillit, tolerans, individualism och ansvarstagande.

Några av våra forskningsfrågor är:

- Hur påverkas företags vilja att anställa utsatta grupper av lagen om anställningsskydd?
- Kan Sveriges starka ekonomisk tillväxt från slutet av 1800-talet förklaras med förändrade rättsregler, som överförde faktisk makt till företagare?
- På vilket sätt har globaliseringen haft effekt på tolerans och populism?
- Hur påverkar olika typer av straff dömdas och deras familjers liv?
- Har demokratins och marknadsekonomins utbredning ökat tilliten människor emellan?

- Vad förklarar invandrares finansiella situation och beslut?
- Fungerar företag mer eller mindre bra beroende på vilken kulturell bakgrund deras anställda har?

Följande ordinarie forskare arbetar inom programmet: Niclas Berggren, Andreas Bergh, Lars Calmfors, Hans Grönqvist, Martin Ljunge, Adrian

Mehic, Therese Nilsson, Per Skedinger och Björn Tyrefors. Affilierade forskare: Christian Bjørnskov, Gissur Ó Erlingsson, Mats Hammarstedt, Gabriel Heller Sahlgren, Joakim Jansson, Henrik Jordahl, Daniel Knutsson, Lovisa Persson, Petra Persson, Per Pettersson-Lidbom och Yves Zenou. Doktorander: Marcos Demetry och Gabriel Nilssen.

Forskarna inom programmet finan-

sieras av Anders Sandrews Stiftelse, Familjen Kamprads stiftelse, Forte, IFAU, Jan Wallanders och Tom Hedelius stiftelse, John Templeton Foundation, Konkurrensverket, LF Forskningsstiftelse, Marianne och Marcus Wallenbergs Stiftelse, Riksbankens Jubileumsfond, Torsten Söderbergs Stiftelse, Vetenskapsrådet, KEFU och Lundbergsstiftelserna.

Forskning 2025

Här presenteras ett urval forskningsprojekt inom programmet Institutioner, marknader och näringsliv. Läs om övriga projekt på ifn.se.

Effekter av reformer inom kriminalpolitik och polis

Debatten om betydelsen av skärpta straff och ökade polisresurser för att bekämpa brott har intensifierats under de senaste åren och en rad reformer har genomförts inom den svenska kriminalpolitiken. Trots detta kvarstår diskussioner om effektiviteten av dessa åtgärder.

Förespråkare hävdar att strängare straff och fler poliser avskräcker brott, medan motståndare varnar för potentiella oavsiktliga konsekvenser. Flera metodologiska utmaningar kopplade till data gör det svårt att empiriskt bestämma effekten av dessa reformer.

Detta projekt, som finansieras av Vetenskapsrådet, utnyttjar i analysen unika individbaserade data och samlar ledande kvantitativa brottsforskare från olika discipliner. Målet är att

informera beslutsfattare om optimala strategier för brottsförebyggande arbete och samtidigt som det fungerar som ett nav för samarbete mellan olika samhällsaktörer.

Projektansvarig: Hans Grönqvist

Mänsklig frihet: uppkomst och konsekvenser

Projektet undersöker dels hur institutioner som värnar olika former av frihet uppstår, dels vilka ekonomiska och kulturella konsekvenser de institutionerna medför. Dessa teman kommer, i mer preciserad form, att behandlas i ett antal empiriska studier, och resultaten kommer att presenteras vid konferenser och seminarier samt spridas genom medieaktiviteter.

Projektet finansieras av John Templeton Foundation och syftar till att

undersöka hur mänsklig frihet uppstår samt att klarlägga vilka samhällsliga konsekvenser den medför. Med ”mänsklig frihet” avses en omfattande uppsättning negativa rättigheter inom rättsstatens ramar. Detta inkluderar religionsfrihet, rörelsefrihet, föreningsfrihet, yttrandefrihet och frihet i personliga relationer (personlig frihet) samt det institutionella ramverk som präglar marknadsekonomier, såsom låg beskattning, låg och stabil inflation, begränsad reglering och handelsfrihet (ekonomisk frihet).

Projektet motiveras av rådande missuppfattningar och bristande kunskap om hur mänsklig frihet uppkommer och hur den påverkar samhället, särskilt i diskussioner om huruvida statliga ingrepp kan stärka mänskliga förmågor eller om mekanismer i

marknader och civilsamhälle är bättre lämpade för detta.

Bland potentiella bestämningsfaktorer för mänsklig frihet studerar vi populistiska partiers roll, konstitutionella skydd (i motsats till vanlig lagstiftning), religion och civilsamhälle. När det gäller utfallsvariabler fokuserar vi på livstillfredsställelse och aspekter av mänsklig blomstring. För att besvara dessa frågor använder vi etablerade empiriska metoder, inklusive regressionsanalys. Även om vi använder oss av data på landnivå, tillämpar vi metoder som instrumentvariabler, den epidemiologiska ansatsen och matchningsmetoder för att bättre kunna identifiera kausala effekter.

Projektets resultat omfattar publicerade artiklar, workshoppar, policyseminarier, regelbunden medverkan i medier samt närvaro i sociala medier och på bloggar.

Målsättningen är att dessa insikter ska öka förståelsen för hur frihetsbefrämjande institutioner växer fram och hur de bidrar till individers blomstring.

Projektansvariga: Niclas Berggren och Christian Bjørnskov

Tillväxtbarriärer i det förindustriella Sverige

Förklaringarna till att Sverige gick från att vara ett fattigt utvecklingsland till att bli ett av världens mest utvecklade mellan 1860 och 1960 har varit många. Men få har pekat på politiska institutioner som en avgörande faktor. I detta projekt visar vi att införande av en viktig politisk institution (formell plutokrati) spelade en avgö-

rande roll för Sveriges omvandling. Plutokratins bröt jordägarnas tidigare hegemoni och Sverige kunde påbörja sin industriella revolution.

Projektansvarig: Björn Tyrefors

Aktiviteter

Dansk-baltisk public choice-workshop i Malmö

I början på året ägde den årliga danska public choice-workshopen rum, denna gång i Malmö, med Andreas Bergh, IFN och Lunds universitet, och Christian Bjørnskov, Århus universitet och IFN, som arrangörer. Det var den 25:e i ordningen och fick, eftersom den förlagts till Sverige och deltagare även kom från norra Tyskland och Polen, i år adjektivet ”dansk-baltisk”. Workshopen samlade forskare för att diskutera hur politik, institutioner och samhällsstrukturer påverkar människors vardag och framtid. De ämnen som behandlades var allt från ojämlikhet och arbetsmarknad till miljöfrågor, migration, demokrati och digitalisering. Från IFN deltog även Niclas Berggren och Adrian Mehic.

Vad betyder seniorer på arbetsmarknaden för samhället?

Per Skedinger var den 18 september inbjuden att i riksdagens förstakamarsal tala på seminariet ”Demokrati och ålderism – hur säkra de årsrikas inflytande i samhället?”. Seminariet, arrangerat av tankesmedjan T60 Plus, samlade forskare, företrädare för civilsamhället och ledamöter från olika partier för att diskutera de

äldres situation. Per Skedinger höll ett anförande på temat ”Seniorer på arbetsmarknaden – vad betyder de för samhället?”. Efter att riksdagens talman Andreas Norlén hälsat välkommen talade även Åsa Wikforss, Bi Puranen, Sören Holmberg och Björn von Sydow.

Konsekvensen av anonyma tentamina för mäns och kvinnors universitetsbetyg

Joakim Janssons och Björn Tyrefors artikel ”The Effect of an Anonymous Grading Reform for Male and Female University Students” har under året publicerats i *Economics Letters*.

I artikeln undersöker de effekten av anonym tentamensrättning vid Stockholms universitet och hur detta påverkar kvinnliga och manliga studenters betyg. I studien utnyttjade de en reform vid Stockholms universitet från hösten 2009, där studenternas identiteter anonymiserades vid skriftlig tentamen. Resultaten visar att kvinnliga studenter gynnas av anonym betygsättning, genom förbättringar av betygen med 0,04–0,06 standardavvikelse jämfört med manliga studenter. Effekten är särskilt tydlig i mindre klasser och på institutioner dominerade av manliga lärare. Studien bekräftar slutsatserna av författarnas tidigare forskning, som också visade på förbättrade resultat för kvinnor vid anonym betygsättning i nationalekonomi, men utvidgar analysen till samtliga ämnen vid universitetet. Resultaten indikerar att anonymitet kan minska partiskhet i betygsättningen.

Skatter och samhälle

Skatter spelar en central roll i alla moderna, industrialiserade samhällen. De finansierar offentlig välfärd och infrastruktur och de omfördelar resurser mellan grupper i befolkningen. Företag och individer påverkas av skatter i beslut gällande investeringar, sparande, utbildningsval och arbetsutbud. Skattesystemets utformning har därmed betydelse för såväl konjunkturväxlingar som ekonomins långsiktiga tillväxtpotential.

KRAVET PÅ ATT Sveriges skattesystem är internationell konkurrenskraftigt ökar i takt med att världens länder integreras alltmer, och forskningsprogrammet vill undersöka vilka konsekvenser detta får för svenska företag och svensk samhällsekonomi.

”Vi undersöker hur skatter påverkar den svenska samhälls-ekonomi.”

**DANIEL
WALDENSTRÖM**
PROGRAMCHEF

I forskningsprogrammet ”Skatter och samhälle” vill vi undersöka hur skatter påverkar den svenska samhälls-ekonomi. Bland våra forsk-

ningsprojekt finns undersökningar av näringslivets situation och funktions-sätt, exempelvis hur beskattningen av stora och små företag skiljer sig åt, hur skatter påverkar olika former av företagsägande och hur samspelet mellan arbets- och kapitalbeskattning ser ut. Programmets forskning kommer också beröra arbetstagarnas beteende när det gäller hur skatter påverkar viljan att utbilda sig, arbeta hårt eller inkomsternas fördelning mellan hushållen.

Som all forskning vid IFN är målet att producera forskning av hög internationell kvalitet som publiceras i välrenommerade vetenskapliga tidskrifter. Detta är en nödvändig förutsättning för att nå framgång med programmets andra målsättning: att generera ny kunskap om skatters effekter i Sverige samt att sprida denna kunskap vid seminarier, konferenser och andra sammanhang där skattefrågor diskuteras.

Ordinarie forskare: Magnus Henrekson, Jacob Lundberg, Gabriella

Massenz, Mikael Stenkula, Felicia Stokke och Daniel Waldenström.

Affilierade forskare: Spencer Bastani, Olle Hammar och Paula Roth.

Doktorander: Kristina Karlsson och Niklas Wykman.

Finansiärer: Kampradstiftelsen, Nordic Capital, Mellby Gård, Salén Invest, Carl Bennet, Jan Wallanders och Tom Hedelius stiftelse samt Tore Browaldhs stiftelse, Johan och Jakob Söderbergs stiftelse.

Forskning 2025

Här presenteras ett urval av forskningsprojekt inom programmet Skatter och samhälle. Läs om övriga projekt på ifn.se.

Drivkrafter till arbete och generationsrättvisa i det svenska pensions-systemet

Pensionssystemet är av central betydelse för samhällsekonomin och står för en stor del av hushållens sparande, inkomster och kapital. Detta projekt studerar hur pensionssystemet påverkar incitamenten till arbete och vilka samhällsekonomiska effekter det får, samt hur detta förändrats av pensionsreformen. Projektet undersöker också vilka generationer som är vinnare respektive förlorare i pensionssystemet.

Projektansvarig: Jacob Lundberg

Det svenska skattesystemet i ett historiskt och entreprenöriellt perspektiv

Syftet med detta projekt är att beskriva och analysera det svenska skattesystemets utveckling från mitten av 1800-talet och till i dag. Det svenska skattesystemet består av många olika komponenter, såsom kapital-, arbets- och arvsskatter, som utvecklats på olika sätt och som förtjänar att studeras var för sig. I projektet kartläggs skattesystemets utformning och utveckling i ett långsiktigt perspektiv, dessutom analyseras skattesystemets funktion och hur detta påverkat ekonomin i allmänhet och näringslivets struktur, utveckling och organisering i synnerhet.

Projektansvarig: Mikael Stenkula

Kapitalbeskattningens effekter

Skatter på kapital utgör ungefär en tiondel av de totala skatteintäkterna, men är trots det centrala för skattesystemet. De viktigaste kapitalskatterna är de som berör bolagsvinster, kapitalinkomster och fastigheter. Inom detta projekt studeras effekter av kapitalbeskattningens förändringar på ägarbeskattning och ägarstruktur, kapitalbildning samt balansen mellan arbets- och kapital skatter gällande skatteplanering och arbetsutbud.

Projektansvarig: Daniel Waldenström

När kommunal bolagsskatt försvann – så påverkades företagen

Före 1985 hade Sverige förutom en statlig bolagsskatt även en kommunal bolagsskatt som varierade mellan kommuner. I en ny studie undersöker Jacob Lundberg och Gabriella Massenz hur detta påverkade företagen. När den kommunala bolagsskatten avskaffades sattes den statliga bolagsskatten till 52 procent, vilket ungefär motsvarade vad den totala statliga och kommunala skatten var i snitt tidigare. Företag i kommuner med hög kommunalskatt fick därmed en tydlig skattesänkning, medan företag i kommuner med låg kommunalskatt i praktiken fick höjd skatt. De preliminära resultaten tyder på att företag verksamma i kommuner som fick de största skattesänkningarna fick fler arbetsställen efter reformen och

anställde fler personer. Effekten syns dock bara för större företag. Se IFN Wp 1531 för mer information.

Projektansvarig: Gabriella Massenz

Aktiviteter

Local Corporate Taxation and Business Activity

Gabriella Massenz deltog i september i Italian Society for Public Economics 37th Annual Conference, och presenterade uppsatsen "Local Corporate Taxation and Business Activity" (medförfattare: Jacob Lundberg). Konferensen ägde rum vid Università di Napoli Federico II under två dagar. Konferensens tema var "Styrning av offentlig politik och möjligheter till tillgång till tjänster", med en keynote-föreläsning av David Seim (Stockholms universitet). Sessionerna omfattade dock samtliga ämnen inom offentlig ekonomi.

European Family Business konferens

Daniel Waldenström var inbjuden att tala vid European Family Business konferens som ägde rum i Lissabon den 13 till 14 oktober. Daniel deltog i två programpunkter.

Tillsammans med Neil Davy, CEO för Family Business UK, och Peje Emilsson, grundare och ägare av Kreab Worldwide, deltog Daniel i en paneldiskussion under ledning av Erik Stern, vice vd för Family Business Network Sweden.

Panelen analyserade hur Sverige återupplivade företagsöverlåtelser genom att år 2004 ta bort arvsbeskattningen och jämförde det med de senaste förändringarna i Storbritanniens arvsbeskattningssystem, särskilt när det gäller Business Property Relief (BPR) och Agricultural Property Relief (APR).

Daniel höll därefter ett anförande med utgångspunkt från sin bok *Richer and More Equal – A New*

History of Wealth in the West. Han argumenterade för att västerländska samhällen blivit mer, inte mindre, jämlika, tvärtemot den rådande uppfattningen. Daniel presenterade också forskning om utvecklingen och betydelsen av ärvd förmögenhet i det moderna samhället, och hur kapital bör beskattas inom tillväxtfrämjande skattesystem.

Så får alla en pension värd att fira!
Jacob Lundberg medverkade när SPP den 28 augusti bjöd in till ett framtidsamtal. Där samlade deltagare representerande politik, näringsliv, arbetsmarknad, myndigheter och unga framtida beslutsfattare för att diskutera hur vi kan bygga ett hållbart och rättvist pensionssystem i en tid av förändring – med fokus på inkludering, teknikskifte, ålderism och det ökade individuella ansvaret.

Jacob Lundberg talade om pensioner på SPP:s seminarium.

Geoekonomi

Växande internationella spänningar gör att länder i allt högre grad använder ekonomisk politik, som handels-, industri- och energipolitik, för att uppnå nationella strategiska intressen. För att belysa denna omvälvande utveckling har IFN inlett ett forskningsprogram inom geoekonomi.

DE INTERNATIONELLA FLÖDENA av handel, investeringar, kapital och teknologi har gradvis liberaliserats sedan 1950-talet. Processen har drivits av en vilja att göra internationell resursfördelning mer effektiv och har i hög grad bidragit till en globalisering av produktionen, ökade inkomster och minskad fattigdom. Liberaliseringsprocessen har nu stannat av. Internationella ekonomiska och säkerhetsmässiga konflikter har minskat tilltron till att nationella intressen kan uppnås utan statliga interventioner. Många länders agerande i dag står i direkt strid med de principer som låg till grund för den tidigare liberaliseringen.

Några exempel:

- Tullar, eller hot om tullar, används för att påverka andra länders beslutsfattande.
- Länder begränsar export av strategiska varor, tjänster, investeringar och teknologi.
- Länder begränsar ingående investeringar för att skydda inhemsk industri av särskild ekonomisk eller säkerhetsmässig betydelse.
- Subventioner och skyddstullar

används för att stötta nyckelindustrier.

- Tillgång till kritiska råvaror säkras genom bilaterala avtal.

Även företag beaktar i högre grad än tidigare geopolitiska aspekter. Bland annat flyttas tillverkning närmare hemma- och huvudmarknader och till länder som uppfattas som politiskt pålitliga.

”I den geoekonomiska eran används ekonomiska verktyg för att uppnå politiska mål och globalt inflytande.”

FREDRIK SJÖHOLM
PROGRAMCHEF

I IFN:s forskningsprogram Geoekonomi analyserar vi denna process. Geoekonomi är ett snabbt växande

forskningsfält i skärningsområdet mellan ekonomi och geopolitik som studerar hur ekonomiska politikinstrument används för att uppnå nationella politiska och strategiska mål. Programmet spänner över flera av IFN:s kärnområden, som internationell handels- och investeringspolitik, industripolitik samt energi- och klimatpolitik. Det kännetecknas av stor metodologisk bredd med såväl teoretiska som kvantitativa analyser.

Genom att förena hög akademisk kompetens med praktisk relevans bidrar forskningen till att ge beslutsfattare inom både offentlig och privat sektor välgrundade underlag för att möta framtidens utmaningar.

Ordinarie forskare: Fredrik Heyman, Henrik Horn, Martin Ljunge, Erik Lundin, Pia Nilsson, Pehr-Johan Norbäck, Matilda Orth, Fredrik Sjöholm och Thomas Tangerås.

Affilierade forskare: Per Hjertstrand och Olga Lark.

Finansiärer: Jan Wallanders och Tom Hedelius stiftelse och Torsten Söderbergs Stiftelse.

Forskning 2025

Här presenteras ett urval forskningsprojekt inom programmet Geoekonomi. Läs om övriga projekt på ifn.se.

IFN startar forskning om sällsynta jordartsmetaller

De senaste årens ökande internationella spänningar har gjort många länder medvetna om sårbarheten för politiskt motiverade störningar av internationell handel. EU har exempelvis antagit Förordningen om kritiska råmaterial, som specificerar sätt för EU att minska beroendet av sådana varor.

Ett centralt kritiskt råmaterial är sällsynta jordartsmetaller (SJM). Dessa metaller är av särskild betydelse på grund av kombinationen av två faktorer: (i) de är essentiella för ett stort antal geoekonomiskt och geopolitiskt viktiga produktområden, som för högpresterande magneter, katalysatorer, batterier och andra komponenter för förnybar energi, avancerad elektronik och försvarssystem; (ii) trots att SJM förekommer geologiskt spritt över hela världen är utvinning och framför allt förädling starkt koncentrerad till Kina. Dessa faktorer gör det möjligt för Kina att åsamka omvärlden betydande skada genom att begränsa exporten. Kina har också vid flera tillfällen visat sig villigt att utnyttja detta politiskt.

IFN startar i år ett forskningsprojekt om svensk industris beroende av sällsynta jordartsmetaller. Vidare kommer projektet identifiera faktiska effekter på svenska företag av tidigare kinesiska åtgärder och utvecklar en åtgärdsportfölj. Projektet kommer

även karaktärisera det investerings-skydd som europeiska investerare har i länder med reserver av jordartsmetaller samt undersöka om detta skydd kan komma strida mot våra miljömål. Resultatet blir beslutsunderlag och indikatorer som stärker en robust, flexibel och resurseffektiv ekonomi.

Projektansvariga: Henrik Horn och Fredrik Sjöholm

Regionala effekter av svensk kärnkraftsutbyggnad – elpriser, handelsflöden och geopolitik på en gemensam elmarknad

Projektet undersöker hur en utbyggnad av kärnkraft i Sverige påverkar elpriser och handelsflöden på den gemensamma europeiska elmarknaden. Fokus ligger på effekten i Finland, Norge, Danmark, Tyskland och de baltiska staterna. Genom att använda elmarknadsmodeller simuleras olika scenarier för svensk produktionsökning och deras påverkan på regionala elpriser, handelsmönster och systembalans.

Studien analyserar också vilka ekonomiska och strategiska vinster dessa länder kan uppnå, såsom minskade energikostnader, lägre prisvolatilitet och stärkt försörjningstrygghet. Projektet belyser även hur svensk kärnkraft kan bidra till att stabilisera ett alltmer väderberoende elsystem i regionen. Slutligen utvärderas även vilka incitament andra länder kan ha

att medfinansiera svensk kärnkraftsutbyggnad.

Projektansvarig: Erik Lundin

Attityder till samarbete och effekter av omvärldshändelser

Den liberala demokratiska världsordningen vilar på flera underliggande värderingar. Det handlar om fria och rättvisa val, yttrandefrihet, rättsstaten, fri handel och rörlighet för personer. På ett bredare plan handlar det även om tillit, samarbete och marknadens roll.

Vi undersöker vilka bakomliggande faktorer som formar attityder och värderingar. Speciellt intressant är att studera hur dessa förändras till följd av inhemska eller internationella händelser. Ett exempel är vår studie av hur Trumps första, och överraskande, valvinst i amerikanska presidentvalet påverkade européers attityder. Vi finner att nettoeffekten är att stärka liberala attityder kring globalisering och invandring bland européer. Trumps återkomst till presidentposten med en expansiv agenda har sannolikt ytterligare påverkat både attityder och beteenden, effekter vi vill förstå bättre.

Projektet hjälper oss att förstå hur förändringar i underliggande värderingar och attityder påverkar individers och nationers beteenden. Ett exempel på hur attityder påverkar individers beteende är den minskade försäljningen av Tesla-bilar i många västländer.

Projektansvarig: Martin Ljunge

Aktiviteter

När Sverige säljer – en ESO-rapport om ekonomiska effekter av utländska företagsuppköp

Fredrik Heyman och Fredrik Sjöholm presenterade den 4 september sin nya ESO-rapport ”När Sverige säljer – en ESO-rapport om ekonomiska effekter av utländska företagsuppköp”. Sverige är ett starkt entreprenörsland och har varit en startramp åt många framgångsrika multinationella företag. I näringslivet är det vanligt att företag, särskilt de produktiva och exportinriktade, attraherar investerare och blir föremål

för uppköp av utländska aktörer. Men vilka blir konsekvenserna för Sverige när svenska företag inte längre är svenska? I den här rapporten till ESO, ”När Sverige säljer”, studerar Fredrik Heyman och Fredrik Sjöholm de utländska företagsuppköps ekonomiska konsekvenser. Författarna undersöker hur produktivitet, sysselsättning, handel och innovation påverkas i de uppköpta företagen. Författarna använder detaljerade data över företag mellan 1997 och 2021 för att åskådliggöra utvecklingen av utländskt ägande, undersöka vilka

typer av företag som köps upp samt studera vad som händer med uppköpta företag i relation till jämförbara företag som inte köpts upp.

I den efterföljande paneldebatten diskuterades bland annat frågor som vilka länder som köper upp svenska företag och i vilka branscher uppköp är vanligast.

- Vad händer med produktivitet och sysselsättning i företag som köps upp?
- Är Sveriges restriktioner för utländska direktinvesteringar väl avvägda?

Från vänster: Karolina Ekholm, Fredrik Sjöholm, Elinor Odeberg, Sven-Olof Daunfeldt, Oscar Almén och Jonas Hallberg.

Forskningsproduktionen vid IFN 2025

IFN BEDRIVER NATIONALEKONOMISK forskning med stor relevans för både svenskt näringsliv och samhälle. En grundförutsättning för institutets uppdrag är att forskningen håller hög vetenskaplig kvalitet. Det är något vi kontinuerligt följer upp, prövar och värnar.

Forskning tar tid. När ett viktigt samhällsekonomiskt problem har identifierats och tänkbara mekanismer formulerats, följer ett omfattande arbete med teoriutveckling, datainsamling och empirisk analys. Resultat diskuteras och testas i seminarier och på konferenser, där synpunkter och kritik bidrar till förbättringar. Först när ett manuskript nått en nivå där forskarna bedömer det som moget, publiceras det som ett working paper och görs bredare tillgängligt.

Under 2025 publicerade IFN:s forskare 34 working papers – i genomsnitt ungefär ett per ordinarie forskare. Det är fler än under 2023 och 2024, då 30 working papers gavs ut. Av 2025 års 34 working papers skrevs 28 av IFN:s ordinarie forskare. Det är samma antal som 2024 och en ökning jämfört med 2023, då 22 working papers skrevs av ordinarie forskare. IFN publicerar därmed fler working papers än många andra svenska nationalekonomiska institutioner. Bland de som ger ut egna serier kan nämnas Lunds universitet (11), Linnéuniversitetet (6), Umeå universitet (8), Göteborgs

universitet (9), Örebro universitet (17), Linköpings universitet (1) samt IFAU (24).

Ett working paper är dock ett tidigt steg i publiceringsprocessen. Nästa steg är oftast att skicka manuskriptet till en vetenskaplig tidskrift för sakkunniggranskning. Den processen är krävande och utformad för att säkerställa att publicerade resultat är tillförlitliga. Det är också vanligt med refuseringar; många tidskrifter antar en liten andel av de inskickade manuskripten. Efter synpunkter, revideringar och ibland ny tidskriftsinlämning kan flera omgångar följa innan en artikel slutligen publiceras.

Samtliga publiceringar listas längre fram i årsboken men en kort summering ger vid hand att under 2025 publicerade IFN:s forskare 36 artiklar i internationella vetenskapliga tidskrifter, något fler än året innan. Vidare skrevs 24 av dessa artiklar av ordinarie forskare och resten av affilierade forskare. Flera av publiceringarna skedde i högt rankade tidskrifter, såsom *Journal of Financial Economics*, *Journal of Finance* och *European Economic Review*. Ämnesmässigt spänner artiklarna över en bred palett – från teknologisk utveckling och privatiseringar till ledarskap, riskkapitalmarknaden och skattefrågor.

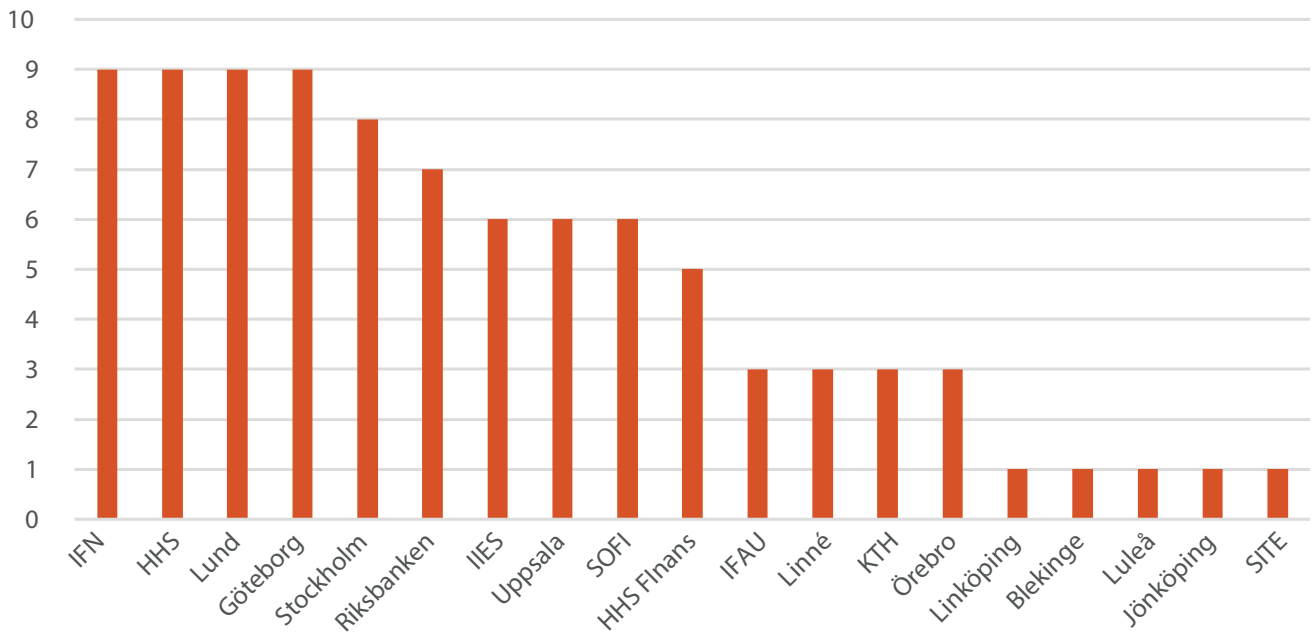
Även bok- och bokkapitelproduktionen ligger på en hög nivå. Efter ett ovanligt starkt år 2024 fortsatte

antalet bokkapitel under 2025 att vara högt: 16 kapitel publicerades. Däremot minskade antalet publicerade böcker till tre, vilket ligger närmare IFN:s historiska nivå och betydligt lägre än 2024, då tio böcker gavs ut.

Sammantaget är IFN:s vetenskapliga produktion omfattande. Ett sätt att belysa forskningens genomslag är citeringar, som speglar hur ofta andra forskare använder och refererar till resultaten. Enligt Google Scholar var medianen för IFN:s forskare 135 citeringar under 2025. Det är högt och särskilt anmärkningsvärt mot bakgrund av att institutet under senare år rekryterat många yngre forskare – citeringar byggs typiskt upp över tid.

En annan indikator på forskningens genomslag och produktivitet är RePEc:s ranking, som omfattar över 800 svenska nationalekonomer och väger samman bland annat publiceringar och citeringar. Figur 1 visar hur många forskare vid olika institutioner som återfinns bland de 100 högst rankade i Sverige. IFN ligger i toppskiktet tillsammans med Handelshögskolan i Stockholm, Lunds universitet och Göteborgs universitet – samtliga med 9 forskare på topp-100-listan. För IFN innebär detta en mindre förbättring jämfört med 2024. Det är också värt att notera att flera av universitetsmiljöerna är betydligt större vad avser antalet forskare; sett till andelen topprankade forskare är

Figur 1 Antal forskare bland de 100 främsta enligt RePEc.

IFN:s position därför särskilt stark. Av IFN:s 32 ordinarie forskare är 9 (28 procent) bland de 100 högst rankade.

Sammantaget visar utfallet för år 2025 att IFN fortsatt levererar forskning av hög kvalitet och befäster sin

ställning som en av Sveriges ledande nationalekonomiska forskningsmiljöer. Att utveckla och stärka denna roll kommer även framöver att vara en central och inspirerande uppgift – i nära samspel med institutets samarbetspartners.

Not: Siffrorna kommer från RePEc. HHS = Handelshögskolan i Stockholm, IIES = Institutet för internationell ekonomi vid Stockholms universitet, SOFI = Institutet för social forskning, IFAU = Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering, KTH = Kungliga tekniska högskolan samt SITE = Östeconomiska institutet vid Handelshögskolan i Stockholm.

Bakgrund

- Utländska uppköp är vanliga och berör en stor del av svenskt näringsliv.
- Frågan har blivit allt mer laddad: geopolitik/säkerhet, konkurrenskraft och välfärd.

Syftet med rapporten:

- undersöka de ekonomiska effekterna av utländska företagsuppköp på svenska företag och svensk ekonomi
- bidra med policyförslag så att Sverige kan dra nytta av utländska investeringar samtidigt som nationella intressen skyddas

Tredje uppgiften

Vi på IFN vill bidra till det omgivande samhället. Grunden är vår forskning om frågor av betydelse för svenskt samhälle och svenskt näringsliv. Men det räcker inte. För att forskningen ska få praktisk påverkan måste den även kommuniceras till aktörer utanför vetenskapssamfundet. IFN:s verksamhet vilar därför på två ben: forskning och forskningskommunikation.

FÖR IFN ÄR ett aktivt deltagande i samhällsdebatten en självklarhet – och en del av vårt uppdrag som forskningsinstitut. Under 2025 har IFN:s forskare i ovanligt hög grad bidragit till forskningskommunikation och kunskapsspridning. Jämfört med många andra forskningsmiljöer tar våra forskare större plats i offentligheten: genom medieframträdanden, debattartiklar, seminarier och expertuppdrag.

IFN:s forskare har exempelvis synts i svensk media vid otaliga tillfällen under 2025. Medverkan har skett i såväl de stora nyhetsprogrammen i TV och radio som i den rikstäckande dagspressen och en rad lokala tidningar. IFN:s forskning och forskare omnämns dessutom återkommande på ledarsidor, vilket speglar att våra analyser efterfrågas i det offentliga samtalet.

Även debattartiklar har varit en viktig kanal. Under året publicerade IFN:s forskare bortåt 75 debattartiklar och repliker, i stor utsträckning på de större svenska debattsidorerna i *Dagens Nyheter*, *Svenska Dagbladet* och *Dagens Industri*. Bland de frågor som stått högt på agendan märks särskilt produktivitetens utveckling, elmarknaden, skattefrågor och den geopolitiska utvecklingen – områden där efterfrågan på forskningsbaserade perspektiv har varit stor och där IFN har kunnat bidra med kunskap, analys och konkreta policyförslag.

Parallellt med forskningen har 2025 varit ett år med hög aktivitet i utredningar, arbetsgrupper och kunskaps-spridning. Genom populärvetenskapliga texter, sammanfattande rapporter, seminarier och en fortsatt stark medienärvaro har IFN bidragit till att forskningsresultat når ut och leder till i diskussioner och vägval i viktiga samhällsfrågor.

En forskare ska enligt högskolelagen kommunicera sin forskning och dela med sig av sina kunskaper även utanför akademien. Inom universitetsvärlden kallas detta för tredje uppgiften eller samverkansuppdraget och det är något IFN fäster stor vikt vid. Exempel på tredje uppgiften är att delta som expert i statliga utredningar, skriva populärvetenskapligt om sin forskning, författa rapporter för att sammanställa forskning, medverka vid seminarier och delta aktivt i media.

Policyseminarier

IFN arrangerar regelbundet egna policyseminarier där forskning vid IFN förs ut till en bredare publik och diskuteras av inbjudna experter. Till seminarierna inbjuds beslutsfattare i företag och organisationer, politiker och media. Seminarierna spelas in och kan i efterhand ses på ifn.se.

Framtidens pensioner

27 mars

IFN arrangerade, med Daniel Waldenström och Jacob Lundberg, som ansvariga, ett välbesökt policyseminarium om framtidens pensioner. Jacob Lundberg presenterade ny forskning om pensionssystemets vinnare och förlorare. Forskningen kommenterades av Anna Tenje, äldre- och socialförsäkringsminister (M). I panelen deltog Eva Erlandsson, seniorekonom på Svensk försäkring, och Göran Arrius, ordförande Saco. Seminariet inleddes och modererades av Daniel Waldenström.

Jacob Lundberg presenterar forskning om pensionssystemet.

– Pensionssystemet fungerar som ett kontrakt mellan generationerna. Införandet av ATP-systemet gjorde att årskullarna 1896–1937 fick upp till 13 procent högre livsinkomst. Förlorarna är alla senare generationer, menade Jacob Lundberg, forskare hos IFN.

Seminariet utgick från Jacobs studie ”Vinnare och förlorare i det svenska pensionssystemet”, om hur det svenska inkomstgrundade pensionssystemet (ATP och inkomstpension) påverkar fördelningen av inkomster mellan generationer. Jacob inledde presentationen med en historisk återblick på införandet av ATP-systemet 1960.

– Pensionssystem kan delas in som antingen fonderade eller ofonderade system. Ett ofonderat system, som ATP, kan liknas vid ett kedjebrev. Konstruktionen av ATP-systemet gjorde att den första pensionsgenerationen fick förmåner som vida översteg deras inbetalningar. Låga avgifter i systemets uppstartsfas kombinerades med generösa pensionsutbetalningar, vilket ledde till mycket hög avkastning på individnivå, flera tiotals procent. Den hållbara avkastningen i ett inkomstbaserat system bör spegla inkomstillväxten i samhället – historiskt sett ungefär 1,5 procent. Jacob menade att ATP-reformen har lett till en livsinkomstbonus på 13 procent, motsvarande cirka 700 000 kronor i dagens penningvärde.

– Detta har skapat en arvsynd som vi lever med i dag. Denna överföring har finansierats av senare generationer, som i stället får en lägre avkastning på sina pensionsavgifter. För dagens unga innebär pensionssystemet lägre avkastning än vad privat sparande hade gett: cirka 70 procent av pensionsavgiften fungerar som en skatt som finansierar tidigare generationers pensioner. Totalt uppskattas generationsöverföringen, uttryckt i dagens nuvärde, till 15 200 miljarder kronor – i storleksordning med den norska oljefonden.

– Sedan 1990-talets reform har pensionssystemet fått en mer stabil och hållbar struktur. Genom AP-fonderna är dagens pensionssystem fonderat till ungefär en tredjedel. I ett fonderat system investeras pensionsavgifterna i finansiella tillgångar och går slutligen till den egna pensionen. Det nya systemet har hindrat ytterligare obalanser mellan generationer, bland annat genom att avkastningen på inkomstpensionen är i linje med reallöneökningarna. Framöver finns även möjligheten att dela ut överskottet i pensionssystemet genom en så kallad ”gas”, vilket skulle kunna minska bördan något för framtida generationer.

Efter Jacobs presentation kommenterade Anna Tenje,

äldre- och socialförsäkringsminister, forskningen. Anna Tenje betonade vikten av att ta lärdom av konsekvenserna från ATP-systemet eftersom generationsrättvisa är avgörande för tilliten till systemet. – Sveriges breda politiska enighet kring pensionssystemets grundprinciper – som livsinkomstprincipen och respektavståndet – bidrar med stabilitet över tid. Samtidigt ses systemets fonderade del som en styrka jämfört med många andra länder, där systemen pressas av åldrande befolkningar och höga statskulder. Anna Tenje poängterade även att livsinkomstprincipen är avgörande för att individer ska känna att deras arbetsliv är värdefullt för deras framtida pension.

– Dock finns det ett överskott i systemet, cirka 1 300 miljarder kronor, och det krävs nu noga genomtänkta beslut om hur dessa medel ska användas på ett ansvarsfullt sätt, menade socialförsäkringsministern. Hon lyfte samtidigt kommande utmaningar som ökande livslängd, jämställda pensioner och frågan om framtida avgiftsnivåer.

Efter Anna Tenjes kommentarer följde ett panelsamtal modererat av Daniel Waldenström. Deltagare var, förutom Jacob Lundberg och Anna Tenje, Eva Erlandsson, senior ekonom på Svensk Försäkring, och Göran Arrius, ordfö-

Från vänster: Daniel Waldenström, Eva Erlandsson, Anna Tenje, Göran Arrius och Jacob Lundberg.

rande för SACO. Huvudfokus under samtalet låg på pensionssystemets hållbarhet, generationsrättvisa och frågan om huruvida pensionsavgiften bör höjas.

– Dagens pensionssystem är hållbart ur ett aktuariellt perspektiv, men många – särskilt kvinnor – får inte tillräcklig avkastning från den allmänna pensionen, menade Göran Arrius. Han belyste att det ska löna sig att arbeta, och förespråkade därför en höjd pensionsavgift. Eva Erlandsson uppmärksammade i stället att ett förlängt arbetsliv har större påverkan på pensionerna än en höjd avgift och uttryckte skepsis till en höjning. Höjda pensionsavgifter kan även leda till nya retroaktiva överföringar till äldre generationer – något som skulle underminera generationsrättvisan som reformen syftade till att återställa, betonade Jacob Lundberg. Anna Tenje framhöll att det viktigaste för pensionsnivåerna

är att fler arbetar mer och längre, och därmed bör livsinkomsten verka som en bestämmande faktor. En eventuell avgiftshöjning kommer att behöva bekostas, oavsett om det är från löntagare, arbetsgivare eller budgetens reformutrymme. Därav krävs noggranna avvägningar.

Diskussionen avslutades med att konstatera att paneldeltagarna var eniga om att 1990-talets pensionsreform varit framgångsrik. Alla såg det svenska pensionssystemet som stabilt och unikt, men flera efterlyste fortsatt öppenhet för förbättringar. Allt som allt gav seminariet en fördjupad förståelse för pensionssystemets utmaningar och möjligheter, där både historiska lärdomar och framtida reformbehov stod i centrum.

IFN:s pensionsforskning finansieras av Johan och Jakob Söderbergs stiftelse.

Företagsägandets roll för produktivitetstillväxten

9 april

På det policyseminarium som IFN arrangerade den 8 april diskuterades vilken roll företagsägandet spelar i att driva produktivitetstillväxt och innovation i den svenska ekonomin. Martin Olsson, IFN, presenterade aktuell forskning. Joacim Tåg, IFN och medförfattare till studien, deltog med kommentarer tillsammans med Johan Andersson, Mellby Gård AB, och Ann-Therese Enarsson, Futurion AB. Per Skedinger, IFN, var moderator.

Seminariet inleddes med att Joacim Tåg, programchef för forskningsprogrammet Företagens konkurrenskraft, hälsade välkommen. Martin Olsson presenterade sedan sin och Joacim Tågs artikel "What is the Cost of Privatization for Workers?", som undersöker effekten av privatisering av offentligt ägda bolag.

– Ägandeformen av företag kan spela en betydande roll för produktivitet, löneinkomster och sysselsättning. Privatiseringar av offentligt ägda bolag leder till betydande ökning för produktiviteten men orsakar även en omställningskostnad för anställda. Den ökade produktiviteten är dock så pass stor att den kan kompensera helt för omställningskostnaden för anställda och därav bli samhällsekonomiskt effektivt, sade Martin Olsson.

Han fortsatte med att diskutera varför ägandeform kan

tänkas påverka företagets produktivitet. Den första faktorn han beskrev var resurstillgång, exempelvis har börsbolag ofta bättre tillgång till externt kapital jämfört med icke börsnoterade bolag. En annan faktor är styrning och tidshorisont, där familjeägda bolag kan tänkas ha en annan styrning långsiktigt och större riskaversion. En tredje faktor är målsättning, där exempelvis offentliga bolag behöver balansera samhällsfunktion mot ekonomiska mål.

Martin menade även att väletablerad kunskap om företag kan förklaras genom olika ägandeformer. Företag med fler anställda tenderar att ha högre produktivitet, men detta mönster existerar inte inom olika ägandeformer, skillnaden existerar snarare i att exempelvis utlandsägda företag både är större och mer produktiva. Martin ställde frågan om detta är kausalt eller beror på selektion, det kan vara så att utländska investerare köper de mer produktiva bolagen, men det kan även vara så att de utländska investerarna gör bolagen mer produktiva.

I artikeln analyserar Martin och Joacim 553 privatiseringar mellan 1997 och 2017 som påverkade fler än 60 000 anställda. De studerar både hur bolagen och dess anställda påverkas av ägarförändringen. Resultatet visar att privatisering leder till en genomsnittlig ökning i produktivitet

Paneldiskussion. Från vänster: Per Skedinger, Ann-Therese Enarsson, Johan Andersson, Martin Olsson och Joacim Tåg.

med 10–36 procent, vilket motsvarar ungefär 35 000–110 000 kr per år och anställd, och minskade sysselsättningen med 17 procent. Dessa effekter är även stabila över tid. Martin poängterade att vd-byte efter privatiseringen är viktig, då bolag som inte bytte vd inte upplevde samma effekter.

Personer som var anställda på dessa bolag ett år innan privatiseringen upplevde i genomsnitt 8 procent minskning av lönerna, motsvarande 19 500 kronor per år och anställd, som bestod upp till 8 år, och en ökad arbetslöshetsrisk med 12,5 procent. Vidare visar studien att löneinkombortbortfallet delvis kompenseras av statliga transferringar, främst i form av arbetslöshetsersättning. Studien visar således att den ökade produktiviteten var mellan två och fem gånger större än det inkomstbortfall som drabbade anställda. Detta tyder på att de studerade privatiseringarna i studien har varit samhällsekonomiskt effektiva.

Efter Martins presentation följde en paneldiskussion som diskuterade vilka utmaningar som finns för olika typer av ägandeformer och hur samhället kan och bör hantera strukturuomställningar.

Ann-Therése Enarsson påpekade vikten av långsiktighet och hållbarhetstänk inom stora förändringar och att resultaten i Martins och Joacims studie visar att det ofta kan vara de anställda som hamnar i kläm i privatiseringar. Ann-Therése menade att detta även är viktigt i andra

strukturförändringar, exempelvis den aktuella AI-utvecklingen. Den produktivitetsökning som teknologiska framgångar medför är något man vill åt, samtidigt måste man ha de anställda i åtanke.

Johan Andersson diskuterade vissa utmaningar och möjligheter han upplever hos familjeägda bolag. Exempelvis att det kan finnas en viss riskaversion men att detta även medför till att familjeägda bolag är stabila i turbulenta tider. Ett exempel Johan pekade på är att arbetslösheten är lägre inom familjeägda bolag under lågkonjunkturer. Vidare lyfte Johan att trots att de senaste decennierna har karaktäriserats av privatiseringar, finns det i dag dubbelt så många kommunala bolag jämför med 50 år sen. Detta upplever han är en stor utmaning för mindre bolag som agerar på kommunal nivå.

Per Skedinger kopplade samtalet till den pågående internationella situationen där det fanns en enighet hos panelen att det i oroliga tider är viktigt med kloka och långsiktiga beslut. Både Martin och Joacim poängterade avslutningsvis vikten av en mångfald av bolag och att politiken litar på marknadsprinciperna.

Per Skedinger modererade seminariet.

Externa aktiviteter

Institutets forskare medverkar regelbundet som föreläsare och deltagare i olika sammanhang där beslutsfattare, rådgivare och opinionsbildare möts. Nedan finns ett urval av forskarnas externa engagemang under 2025.

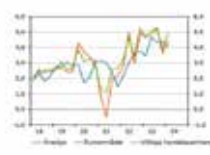
SNS Konjunkturrådsrapport 2025. Thomas Tangerås, Pär Holmberg och Chloé Le Coq presenterade den 23 januari SNS Konjunkturrådsrapport 2025. I rapporten har de undersökt vad som krävs för att Sverige ska säkra nödvändiga investeringar i framtidens elproduktion. Bl.a. diskuteras hur stor den framtida efterfrågan på el blir, vilka energislag som kan möta behoven och till vilken kostnad, samt vilken roll staten bör spela i energiomställningen.

Europaperspektiv 2025: Den nya geopolitiska kartan och EU:s vägval. På ett seminarium den 5 februari presenterades boken Europaperspektiv 2025 som är den 28:e boken i serien. Temat var Den nya geopolitiska kartan och EU:s

vägval. Lars Oxelheim, IFN och Lunds universitet är tillsammans med Björn Lundqvist och Anna Michalski redaktörer. Mikael Stenkula, IFN, har tillsammans med Christian Sandström skrivit ett av bokens kapitel. Försvarsminister Pål Jonson var inbjuden som gästtalare och höll ett spännande och tankeväckande anförande.

Årtlig timlöneökning, procent

Reflektioner inför avtalsrörelsen 2025. Lars Calmfors höll den 5 mars ett anförande för Fremia om avtalsrörelsen. Även Mattias Persson, chefsekonom på Swedbank, medverkade. De var överens om att omvärldsläget, både i Sverige och globalt, är svårtolkat. Fremias förhandlingschefer Jasmina Helander och Love Lind bidrog med att

presentera förhandlingsläget. Petter Skogar, Fremias vd, var sammanhållande och fungerade som moderator.

Daniel Waldenström medverkade när "En kulturkanon för Sverige" överlämnades. Den 2 september överlämnades betänkandet om En kulturkanon för Sverige till kulturminister Parisa Liljestrand. Betänkandet presenterades av kommitténs ordförande Lars Trägårdh. Daniel Waldenström har varit sammankallande i den expertgrupp som har tagit fram en kanon för samhällskultur. Han presenterade på en fullsatt pressräff på Gustavianum i Uppsala.

Workshop om aktuell forskning om brottslighet. Hans Grönqvist arrangerade den 2–3 oktober den andra workshopen i det av Vetenskapsrådet initierade projektet om brottslighet. Ca 40 forskare samlades under två dagar för att presentera och diskutera aktuell forskning inom brottslighet och vad som är framtidens stora utmaningar.

IFN-forskare inbjudna till Etna i Helsingfors för workshop. I mitten av september var IFN:s forskare inbjudna till Etna (den finska motsvarigheten) i Helsingfors för en tvådagars workshop. Forskarna presenterade och diskuterade aktuell forskning.

Hur kan entreprenörer driva på klimatomställningen? På ett seminarium hos SNS den 6 oktober presenterade Pehr-Johan Norbäck och Lars Persson en ny rapport om entreprenörskapets roll i en effektiv klimatomställning. För att nå klimatmålen krävs mer än stora industri-satsningar. Innovationer, förnyelse och nya aktörer behövs – och för att detta ska leda framåt behöver rätt förutsättningar ges.

Malin Gardberg talade om AI på Medlingsinstitutets statistikintressentmöte. Malin Gardberg medverkade på Medlingsinstitutets statistikintressentmöte den 3 december och höll föredrag på temat "Generativ AI riskerar att öka löneskillnaderna mellan män och kvinnor". Deltagarna bestod av representanter för arbetsmarknadens parter och övriga statistikintressenter.

Hur påverkas svensk ekonomi av det förändrade omvärldsläget? Fredrik Sjöholm medverkade den 5 maj i ett seminarium hos SNS för att diskutera hur det aktuella omvärldsläget och den globala ekonomin påverkar svensk ekonomi. Fredriks presentation belyste risker och möjligheter med den aktuella utvecklingen.

Jacob Lundberg medverkade som kommentator på Ratios seminarium om rapporten "Den svenska välfärden möter den moderna världen" (författare: Åsa Hansson och Lucas Henriksson, Ekonomihögskolan vid Lunds universitet).

Fredrik Sjöholm diskuterade ny bok hos Timbro. Fredrik Sjöholm medverkade den 14 maj i ett panel-samtal på Timbro med anledning av lanseringen av Fredrik Segerfeldts bok Efter industrin: Friare, rikare, grönare. Övriga medverkande var Elisabeth Lindberg, Katalys, och Patrik Kronqvist, Expressen. Johanna Grönback, Timbro förlag, var moderator.

Produktivitet för ökad konkurrenskraft Lars Persson, IFN och ledamot av Produktivitetskommissionen, medverkade den 12 mars i det första av en serie seminarier som Kungl. Vetenskapsakademien (IVA) arrangerar på temat Produktivitet för ökad konkurrenskraft. Seminarserien inleddes med omvärldsanalys och makroekonomisk bild av nuläget och den geopolitiska situationen. Lars Persson talade om produktivitet utveckling inom svensk industri ur ett internationellt perspektiv.

Så ska Sverige återigen bli en forskningsnation i världsklass. Roger Svensson, docent och forskare vid IFN, presenterade på ett SNS-seminarium den 14 februari rapporten "Konkurrens och styrning i den statliga forskningsfinansieringen". Sverige är ett av de länder i världen som satsar mest av sina resurser,

som andel av BNP, på högre utbildning och forskning. Trots det håller Sverige som forskningsnation på att bli förbispunget av andra länder. En av de frågeställningar som diskuterades var hur universitet och högskolor i framtiden kan möta arbetsmarknadens ökande efterfrågan på alltmer avancerade kompetenser.

Niclas Berggren invald i den exekutiva kommittén för Public Choice Society.

I början av mars deltog Andreas Bergh och Niclas Berggren, båda IFN-forskare, i den årliga konferens som anordnas av Public Choice Society, ett vetenskapligt sällskap med inriktning mot politisk ekonomi grundat 1963 av bl.a. Ekonomipristagaren James Buchanan. Årets konferens avhölls i Louisville, Kentucky. I samband med konferensen blev Niclas Berggren invald i den exekutiva kommittén för sällskapet, som bl.a. ansvarar för konferenserna.

Malin Gardberg diskuterade hur AI påverkar behovet av kompetensutveckling. Malin Gardberg medverkade i ett panelsamtal hos Almega den 4 november för att diskutera hur AI förändrar företagens kompetensbehov. Panelsamtalet var en del i "Utbildningsföretagens kvalitetskonferens" och inleddes med att Patrick Joyce, Almega, presenterade rapporten Så påverkar AI näringslivet och företagens behov av kompetensutveckling.

Almedalen 2025

FLERA AV IFN:S forskare medverkade i seminarier under Almedalsveckan 2025:

24 juni

Magnus Henrekson medverkade i "Rättvisa betyg – finns det?" (Samhällsförlaget), "Kunskapskollapsen som kom av sig" (Almega Utbildning), "Klimatfärdplan och hållbarhet i politisk turbulens" (Skandia) samt "Lyckas regeringen med skolan?" (arrangör Svenskt Näringsliv).

Adrian Mehic medverkade i "En sista runda – 50 år med totalkonsumtionsmodellen" (EPHI, (Environment and Public Health Institute)).

Daniel Waldenström medverkade i "Finanskris och välfärdskollaps – hur stärker vi hela Sveriges motståndskraft?" (Positiva Pengar).

25 juni

Magnus Henrekson medverkade i "Vindkraftens verklighet – politik, demokrati, miljö och ekonomi – vem är vinnare?" (Vindkraftsupplysningen, Alla Röster Ska Höras), "Tillväxttagenda 2035: För ett växande Sverige" (Svenskt Näringsliv).

Daniel Waldenström medverkade i "Färre barn föds, fler äldre går i pension – hur löser vi ekvationen?" (Saco) och "Vem får äga sitt hem i framtiden

– och varför spelar det roll?" (Mäklarsamfundet).

26 juni

Lars Calmfors medverkade i "One size fits no one – behövs mindre likriktning på arbetsmarknaden?" (Akavia), "Hållbara offentliga finanser när investeringarna inte kan vänta" (Moderaterna), "Bostadsmarknaden – miljonärsfabrik eller mänsklig rättighet?" (Positiva Pengar och Den gröna tankesmedjan Cogito) samt "Vem i hela världen kan man egentligen lita på? Tillit i tider av misstro" (Gullers Group).

Jacob Lundberg och Daniel Waldenström medverkade i "När kommer den stora skattereformen?" (Förlaget Eddy och Kreab).

Daniel Waldenström medverkade i "Ekonomiskt seminarium" (Timbro).

Thomas Tangerås medverkade i "Driftstidsförlängningar: Mer kärnkraft – inte bara ny kärnkraft" (Uniper).

27 juni

Lars Calmfors medverkade i "Staten fortsätter göda bankerna – dags för en ny ekonomisk politik?" (Positiva Pengar och Den gröna tankesmedjan Cogito).

Daniel Waldenström medverkade i "Säkerhetspolitik och Sveriges roll i stödet till Ukraina" (RefugeeHope UA&SE, Ukrainska Hubben).

Paneldiskussion i Almedalen.

Medarbetare

LEDNING

FREDRIK SJÖHOLM
Vd och professor

LARS PERSSON
Vice vd och professor

ADMINISTRATION

THERÉSE DOBOS
Kontorsansvarig

ELISABETH GUSTAFSSON
Vd-assistent

SANDRA KENNLÖV
Ekonomiansvarig

JÖRGEN NILSON
IT-ansvarig

FORSKARE

Här presenteras de forskare som var verksamma vid IFN under 2025. Därefter följer affilierade forskare. Samtliga har egna webbsidor på ifn.se med beskrivningar av projekt, senast publicerade studier med mera.

NICLAS BERGGREN

Docent i nationalekonomi och programchef.

Q Forskningsområden:

Diskriminering, institutionell ekonomi, integration, kulturekonomi, politisk ekonomi, politiskt beteende, public choice, sociala normer, tillit samt tolerans och religion.

ANDREAS BERGH

Docent i nationalekonomi.

Q Forskningsområden:

Beteendeekonomi, ekonomisk tillväxt, globalisering, handelspolitik, institutionell ekonomi, korruption, offentlig ekonomi, politisk ekonomi, sociala normer, utbildning och välfärdsstat.

LARS CALMFORS

Professor i nationalekonomi.

Q Forskningsområden:

Arbetsmarknad och makroekonomi.

MALIN GARDBERG

Ph.D. i nationalekonomi.

Q Forskningsområden:

Arbetsmarknad, artificiell intelligens, digitalisering, internationella investeringar, strukturomvandlingar samt teknisk förändring och utveckling.

HANS GRÖNQVIST

Professor i nationalekonomi.

Q Forskningsområden:

Arbetsmarknad, ekonomisk ojämlikhet, patent, segregering och strukturomvandlingar.

MAGNUS HENREKSON

Professor i nationalekonomi.

Q Forskningsområden:

Arbetsmarknad, ekonomisk tillväxt, entreprenörskap, innovation, internationell ekonomi, offentlig ekonomi, skatter, teknisk förändring och utveckling samt utbildning.

FREDRIK HEYMAN

Docent i nationalekonomi och Senior Research Fellow.

Q Forskningsområden:

Arbetsmarknad, digitalisering, globalisering, internationell handel, internationella investeringar samt teknisk förändring och utveckling.

PÄR HOLMBERG

Docent i nationalekonomi, teknologie doktor i elkraftsteknik och Senior Research Fellow.

Q Forskningsområden:

Auktioner, elmarknad, energi och spelteori.

HENRIK HORN

Professor i internationell ekonomi.

Q Forskningsområden:

Biologisk mångfald, elmarknad, handelspolitik, industriell ekonomi, internationell handel, investeringskyddsavtal och marknadsregleringar.

JIMMY KARLSSON

Fil.dr i nationalekonomi.

Q Forskningsområden:

Arbetsmarknad, ekonomisk ojämlikhet, hållbarhet, klimat och miljö.

MARTIN LJUNGE

Docent i nationalekonomi.

Q Forskningsområden:

Arbetsmarknad, beteendeekonomi, hälsoekonomi, institutionell ekonomi, integration, offentlig ekonomi, politisk ekonomi, skatter, sociala normer och välfärdsstat.

JACOB LUNDBERG

Fil.dr i nationalekonomi.

Q Forskningsområden:

Offentlig ekonomi, skatter och välfärdsstat.

ERIK LUNDIN

Fil.dr i nationalekonomi.

Q Forskningsområden:

Elmarknad, energi, industriell organisation, infrastruktur, konkurrenspolitik, marknadsregleringar, miljö, politisk ekonomi och privatiseringar.

GABRIELLA MASSENZ

Ph.D. i nationalekonomi.

Q Forskningsområden:

Ekonomisk ojämlikhet, ekonomisk tillväxt, offentlig ekonomi och skatter.

ADRIAN MEHIC

Fil.dr i nationalekonomi.

Q Forskningsområden:

Arbetsmarknad, diskriminering, ekonomisk politik, migration, miljö, politisk ekonomi, urban och regional ekonomi, utbildning och väljarbeteende. ▶

PIA NILSSON

Docent i nationalekonomi.

Q Forskningsområden:

Jordbruksekonomi, klimat, konkurrens- politik, miljö, teknisk förändring och utveckling, urban och regional ekonomi och utvecklingsekonomi.

THERESE NILSSON

Professor i nationalekonomi.

Q Forskningsområden:

Ekonomisk historia, hälsoekonomi, sociala normer och utbildning.

PEHR-JOHAN NORBÄCK

Fil.dr i nationalekonomi.

Q Forskningsområden:

Digitalisering, ekonomisk tillväxt, entreprenörskap, industriell ekonomi, internationell handel, internationella investeringar, riskkapital samt teknisk förändring och utveckling.

MARTIN OLSSON

Fil.dr i nationalekonomi.

Q Forskningsområden:

Arbetsmarknad, arbetsrätt och privatiseringar.

JOHAN ORRENIUS

Fil.dr i nationalekonomi.

Q Forskningsområden:

Digitalisering, hälsoekonomi, konkurrens- politik, marknadsregleringar samt skola och utbildning.

MATILDA ORTH

Fil.dr i nationalekonomi.

Q Forskningsområden:

Detaljhandel, digitalisering, industriell ekonomi, konkurrenspolitik, konsumtion, marknadsregleringar, servicenäring samt teknisk förändring och utveckling.

LARS PERSSON

Professor i nationalekonomi, vice vd IFN och programchef.

Q Forskningsområden:

Artificiell intelligens, digitalisering, ekonomisk tillväxt, entreprenörskap, industriell ekonomi, innovation, internationella investeringar, konkurrens- politik, riskkapital samt teknisk förändring och utveckling.

ERIK PRAWITZ

Docent i nationalekonomi.

Q Forskningsområden:

Ekonomisk historia, innovation, politisk ekonomi och utvecklingsekonomi.

FREDRIK SJÖHOLM

Professor i nationalekonomi, vd IFN och programchef.

Q Forskningsområden:

Arbetsmarknad, geoekonomi, globalisering, internationell ekonomi, internationell handel och utvecklingsekonomi.

PER SKEDINGER

Docent i nationalekonomi.

Q Forskningsområden:

Arbetsmarknad, entreprenörskap, hälsoekonomi, integration, migration och minimilöner.

MIKAEL STENKULA

Docent i nationalekonomi.

Q Forskningsområden:

Entreprenörskap, penningpolitik och skatter.

MELINDA SUVEG

Fil.dr i nationalekonomi.

Q Forskningsområden:

FoU-politik, industriell ekonomi, industriell organisation, innovation, internationell ekonomi, internationell handel, makroekonomi och penningpolitik.

ROGER SVENSSON

Docent i nationalekonomi och Senior Research Fellow.

Q Forskningsområden:

Entreprenörskap, FoU-politik, immateriella rättigheter, penningpolitik och subventioner i näringslivet.

THOMAS TANGERÅS

Professor i nationalekonomi.

Q Forskningsområden:

Energi, hållbarhet och konkurrenspolitik.

BJÖRN TYREFORS

Professor i nationalekonomi.

Q Forskningsområden:

Arbetsmarknad, diskriminering, ekonomisk historia, institutionell ekonomi, politisk ekonomi, utbildning och utvecklingsekonomi.

JOACIM TÅG

Professor i nationalekonomi och programchef.

Q Forskningsområden:

Arbetsmarknad, bolagsstyrning, ekonomisk tillväxt, entreprenörskap, familjeföretag, företagsfinansiering, organisation och verksamhetsledning, privatiseringar, riskkapital samt teknisk förändring och utveckling.

DANIEL WALDENSTRÖM

Professor i nationalekonomi och programchef.

Q Forskningsområden:

Arv och gåvor, ekonomisk ojämlikhet, finansiell utveckling och skatter.

DOKTORANDER

MARCUS DEMETRY

Doktorand i nationalekonomi.

🔍 **Forskningsområden:**

Arbetsmarknad, migration, segregation samt urban och regional ekonomi.

HENRIK HÄLLERFORS

Doktorand i nationalekonomi.

🔍 **Forskningsområden:**

Arbetsmarknad, offentlig ekonomi och utbildning.

ELEANOR JOHANSSON

Doktorand i nationalekonomi.

🔍 **Forskningsområden:**

Hållbarhet, innovation och jordbruks-ekonomi.

GABRIEL NILSEN

Doktorand i nationalekonomi.

🔍 **Forskningsområden:**

Arbetsmarknad, ekonomisk ojämlikhet och utbildning.

FELICIA STOKKE

Doktorand i nationalekonomi

🔍 **Forskningsområden:**

Ekonomisk ojämlikhet, hushållens ekonomi, offentlig ekonomi och skatter.

NIKLAS WYKMAN

Doktorand i nationalekonomi

🔍 **Forskningsområden:**

Ekonomisk historia, ekonomisk tillväxt, entreprenörskap, familjeföretag och skatter.

GÄSTDOKTORANDER

MADELEINE LINDBLAD

Doktorand i nationalekonomi.

🔍 **Forskningsområden:**

Arbetsmarknad, finansiell utveckling, integration och utbildning.

DAVID SANDBERG

Doktorand i nationalekonomi.

🔍 **Forskningsområden:**

Arbetsmarknad, offentlig ekonomi, urban och regional ekonomi samt utbildning.

FORSKNINGSASSISTENTER

ELIAS ABRAHAMSSON

LISA BROGÅRDH

LOVISA GARBERG

PETTER GUNNÄS

LUDVIG RYDÉN

AFFILIERADE FORSKARE

MARTIN ANDERSSON

Professor i nationalekonomi.

🔍 **Forskningsområden:**

Detaljhandel, ekonomisk tillväxt, entreprenörskap samt urban och regional ekonomi.

SPENCER BASTANI

Professor i nationalekonomi.

🔍 **Forskningsområden:**

Arbetsmarknad, ekonomisk ojämlikhet, entreprenörskap, inkomstförsäkringar, konsumtion, metodfrågor, offentlig ekonomi, skattefinansierade tjänster, skatter, teknisk förändring och utveckling, urban och regional ekonomi, utbildning, välfärdsstat.

THOR BERGER

Fil.dr i nationalekonomi.

🔍 **Forskningsområden:**

Digitalisering, ekonomisk historia, ekonomisk tillväxt, innovation, teknisk förändring och utveckling, urban och regional ekonomi.

CHRISTIAN BJØRNSKOV

Professor i nationalekonomi.

🔍 **Forskningsområden:**

Institutionell ekonomi och politiskt beteende.

DAVID CESARINI

Associate Professor i nationalekonomi.

🔍 **Forskningsområden:**

Beteendeekonomi.

KARIN EDMARK

Docent i nationalekonomi.

🔍 **Forskningsområde:**

Arbetsmarknad och utbildning.

Affilierade forskare

GISSUR Ó ERLINGSSON

Professor i nationalekonomi.

Q Forskningsområden:

Korruption, politisk ekonomi, politiskt beteende samt urban och regional ekonomi.

WOLFGANG GICK

Professor i nationalekonomi.

Q Forskningsområden:

Industriell ekonomi, kontraktsteori, marknadsregleringar och spelteori.

OLLE HAMMAR

Fil.dr i nationalekonomi.

Q Forskningsområden:

Ekonomisk ojämlikhet, institutionell ekonomi, integration, migration, offentlig ekonomi, politisk ekonomi, skatter, sociala normer och utvecklingsekonomi.

MATS HAMMARSTEDT

Professor i nationalekonomi.

Q Forskningsområden:

Arbetsmarknad, diskriminering, entreprenörskap, integration, segregering samt urban och regional ekonomi.

GABRIEL HELLER SAHLGREN

Ph.D. i nationalekonomi.

Q Forskningsområden:

Hälsoekonomi, politisk ekonomi, skattefinansierade tjänster och utbildning.

PER HJERTSTRAND

Docent i nationalekonomi.

Q Forskningsområden:

Beteendekonomi, ekonometri och konsumtion.

JOAKIM JANSSON

Fil.dr i nationalekonomi.

Q Forskningsområden:

Arbetsmarknad, artificiell intelligens, diskriminering, politisk ekonomi, sociala normer och utbildning.

HENRIK JORDAHL

Professor i nationalekonomi.

Q Forskningsområden:

Offentlig ekonomi, organisation och verksamhetsledning, politiskt beteende, privatiseringar, sjukvård, skattefinansierade tjänster, utbildning, välfärdsstat och äldreomsorg.

JENS JOSEPHSON

Professor i nationalekonomi.

Q Forskningsområden:

Företagsfinansiering, industriell organisation, investment banking och spelteori.

MATTI KELOHARJU
Professor i nationalekonomi.

Q Forskningsområden:

Beteendekonomi, entreprenörskap, företagsfinansiering, hälsoekonomi, organisation och verksamhetsledning.

DANIEL KNUTSSON
Fil.dr i nationalekonomi.

Q Forskningsområden:

Arbetsmarknad, digitalisering, ekonometri, ekonomisk historia, hälsoekonomi, privatiseringar, sjukvård, utvecklingsekonomi, välfärdsstat.

SAMULI KNÜPFER
Professor i nationalekonomi.

Q Forskningsområden:

Beteendekonomi, företagsfinansiering och hushållens ekonomi.

ANDERS KÄRNÄ
Docent i nationalekonomi.

Q Forskningsområden:

Entreprenörskap, industriell ekonomi, politisk ekonomi och public choice.

OLGA LARK
Fil.dr i nationalekonomi.

Q Forskningsområden:

Arbetsmarknad, diskriminering, globalisering, internationell ekonomi, sociala normer samt teknisk förändring och utveckling.

FLORIN MAICAN
Docent i nationalekonomi.

Q Forskningsområden:

Industriell organisation, internationella investeringar samt teknisk förändring och utveckling.

ALEXANDER MONTAG
Assistant Professor i nationalekonomi.

Q Forskningsområden:

Entreprenörskap, företagsfinansiering och riskkapital.

JOHANNA MÖLLERSTRÖM
Professor i nationalekonomi.

Q Forskningsområden:

Beteendekonomi och offentlig ekonomi.

LARS OXELHEIM
Professor i nationalekonomi.

Q Forskningsområden:

Bolagsstyrning, globalisering, internationell handel, internationella investeringar, internationellt företagande, penningpolitik, riskhantering och subventioner i näringslivet.

Affilierade forskare

MARCO PAGANO

Professor i nationalekonomi.

🔍 **Forskningsområden:**

Arbetsmarknad och företagsfinansiering.

LOVISA PERSSON

Fil.dr i nationalekonomi.

🔍 **Forskningsområden:**

Digitalisering, offentlig ekonomi, politisk ekonomi, privatiseringar och skattefinansierade tjänster.

PETRA PERSSON

Assistant Professor i nationalekonomi.

🔍 **Forskningsområden:**

Arbetsmarknad, hushållens ekonomi, hälsoekonomi, offentlig ekonomi, sjukvård och välfärdsstat.

PER PETTERSSON-LIDBOM

Professor i nationalekonomi.

🔍 **Forskningsområden:**

Ekonomisk historia, ekonomisk tillväxt, politisk ekonomi och utvecklingsökonomi.

PAULA ROTH

Fil.dr i nationalekonomi.

🔍 **Forskningsområden:**

Ekonomisk ojämlikhet, hushållens ekonomi, innovation och sociala normer.

ANNALISA SCOGNAMIGLIO

Associate Professor i nationalekonomi.

🔍 **Forskningsområde:**

Arbetsmarknad.

YVES ZENOU

Professor i nationalekonomi.

🔍 **Forskningsområden:**

Diskriminering, integration, kriminalitet, sociala normer samt urban och regional ekonomi.

THOMAS ÅSTEBRO

Professor i nationalekonomi.

🔍 **Forskningsområden:**

Entreprenörskap och innovation.

Tre doktorander har disputerat under 2025

Det finns regelbundet ett antal doktorander som är knutna till IFN. De har till exempel varit forskningsassistenter vid IFN, och när de har antagits till doktorandutbildning har de och IFN valt att fortsätta samarbetet. Under 2025 har tre av dessa doktorander disputerat.

ALEXANDRA ALLARD, DOKTORAND vid Handelshögskolan vid Örebro universitet och Södertörns högskola, disputerade i oktober med avhandlingen *Employment, Externalities, and Exploitation: Empirical Essays on Maritime Sectors and Renewable Resource Management*. Alexandra har nu en postdoktjänst vid Örebro universitet i samarbete med Kommuninvest.

KAJSA GANHAMMAR, DOKTORAND vid Nationalekonomiska institutionen, Lunds universitet, disputerade i juni med avhandlingen *Essays on Policy and Market Imperfections in Electricity and Auction Markets*.

KRISTINA KARLSSON, DOKTORAND vid Nationalekonomiska institutionen, Uppsala universitet, disputerade i september med avhandlingen *Essays on Labor Economics, Household Savings, and Pension Reforms*. Kristina jobbar nu som dataanalytiker på AMF Fonder.

IFN har tackat av två administrativa stjärnor

Marta Benkestock har efter 25 år lämnat arbetet som ekonomiansvarig och yrkeslivet för att i stället ägna sig åt motorcyklar, dans och att träffa sina närmaste. Sandra Kennlöv har tagit över Martas uppgifter. Therése Dobos har ersatt Marie Tiler som under lika många år varit kontorsansvarig och nu får mer tid över till att resa, sjunga och umgås med nära och kära. Vi tackar Marta och Marie för det fantastiska jobb ni gjort för IFN genom åren.

Samtidigt hälsar vi å det varmaste våra nya duktiga medarbetare Sandra och Therése välkomna.

Från vänster: Marta Benkestock, Marie Tiler, Sandra Kennlöv och Therése Dobos.

Per Skedinger lämnar IFN efter 34 år

MIN ANSTÄLLNING VID IUI, som institutet då hette innan det bytte namn till IFN, inleddes 1993. Jag hade disputerat 1991 vid Uppsala universitet under handledning av Bertil Holmlund och kom närmast från Fackföreringsrörelsens Institut för Ekonomisk Forskning (FIEF). Per Lundborg hade tidigare gjort samma resa, från FIEF till IUI, och det var också han som föreslog att jag skulle komma över.

Tillsammans arbetade vi med ett par uppsatser om reavinstskatter på bostadsmarknaden, där vi tillämpade sök teori – ett analysverktyg som ursprungligen utvecklats för arbetsmarknaden men som också visade sig väl lämpat för bostadsmarknaden. Min utforskning av bostadsmarknaden blev dock relativt kortvarig. Jag återupptog snart studiet av arbetsmarknadsekonomiska frågor, som hade stått i centrum för mitt avhandlingsarbete.

Jag kom att intressera mig särskilt för frågor med stor policyrelevans, vilka ofta uppfattades som kontroversiella i den allmänna debatten: Hur effektiv är arbetsmarknadspolitik? Slår höga minimilöner ut jobb? Hur påverkas företag och anställda av anställningsskydd? I samtliga fall kunde jag visa att det finns betydande nackdelar förknippade med dessa företeelser. Detta utgör i sig inget argument mot arbetsmarknadspolitik, minimilöner eller anställningsskydd, men understryker vikten av att dessa institutioner utformas med hänsyn till både deras fördelar och deras kostnader.

En av de mest stimulerande – men också mest arbetsintensiva – perioderna under min tid vid IFN var mitt arbete som ledamot i Arbetsmarknadsekonomiska rådet. Rådet leddes av Lars Calmfors och finansierades av Svenskt Näringsliv. Under loppet av några år publicerade vi fyra rapporter och två böcker, innan rådet lades ned. Arbetet kretsade kring frågor om kollektivavtal, lönebildning och arbetsmarknadspolitik, och våra publika konferenser i samband med utgivningarna var välbesökta.

Parallellt med min verksamhet vid IFN var jag under elva år adjungerad professor i nationalekonomi vid Linnéuniversitetet i Växjö. Tillsammans med Mats Hammarstedt och Lina Aldén studerade jag entrepre-

nörskap bland utrikes födda och på landsbygden, bland annat med hjälp av en omfattande enkätundersökning. För mig var detta nya forskningsområden, där jag hade stor nytta av mina kollegors erfarenheter och kompetens.

Per Lundborg gjorde mig en stor tjänst när han lockade mig till IFN. Institutets inriktning mot policyrelevant empirisk forskning passade mig mycket väl. Men för mig sträcker sig IFN:s betydelse längre än så. Genom att bidra med perspektiv som sällan rymms inom forskningen på andra håll bidrar institutet till ökad pluralism i kunskapsökandet. Det är något som hela samhället har nytta av. Jag är tacksam för att ha fått vara en del av detta.

IFN genom Fredrik Sjöholm tackar av Per Skedinger.

I morfars fotspår

ELIAS LINDSTENZ JOBBADE sommaren 2025 på IFN med att samla, dokumentera och organisera data från resultat av en planenkät som Industriförbundet sände ut till Sveriges största industriföretag från 1971 fram till 2001. Elias är barnbarn till Gunnar Eliasson som var chef för dåvarande IUI under åren 1976–1994.

Under sin tid på institutet initierade Gunnar Eliasson MOSES som är en mikro-till-makro-modellering av den svenska ekonomin. Med hjälp av detaljerade mikrodata för en panel av svenska företag simuleras den svenska ekonomin på makronivå. Modellen beskriver hur ekonomisk tillväxt uppstår genom enskilda företags beslut, innovation, konkurrens och utslagning, vilket skiljer sig från de

Elias Lindstenz.

jämviktsantaganden som dominerar i traditionella makromodeller. Syftet med Elias arbete är att databasen ska bevaras och göras lättillgänglig för framtida användning, något som är

Gunnar Eliasson.

värdefullt eftersom den innehåller företagsdata över många år, vilket gör det möjligt att analysera förändringar över tid.

Nydisputerade forskare till IFN

UNDER ÅRET HAR två nydisputerade forskare börjat på IFN. Johan Orrenius disputerade i juni vid Handelshögskolan i Stockholm med avhandlingen *Essays on Markets: Digital Attention, Market Definitions and Education*. Hans forskning är inriktad mot tillämpad mikroekonomi, digital ekonomi och utbildningsekonomi. Johan är särskilt intresserad av frågor om hur marknader fungerar när konsumenter inte betalar direkt för produkter, utan får dem kostnadsfritt i utbyte mot att tillhandahålla sin data eller exponeras mot reklam.

Jimmy Karlsson disputerade i september vid Göteborgs universitet med avhandlingen *The Economic*

Johan Orrenius.

Impacts of Carbon Taxation and Climate Change. Hans forskning gränsar mellan miljöekonomi och arbetsmarknadsekonomi, med fokus på den gröna omställningens fördelningseffekter över företag och arbetstagare. Några av de frågor Jimmy försöker

Jimmy Karlsson.

besvara i sin forskning är effekterna av miljöpolitik, hur arbetsmarknaden påverkas av exempelvis koldioxidskatter och hur ojämlikheten påverkas av den gröna omställningen.

Sommarassistenter 2025

SOMMAREN 2025 JOBBADE fyra forskningsassistenter på IFN: Stella Dry (Uppsala universitet), Hugo Hennel (Handelshögskolan i Stockholm), Marcus Harvey Isaksson (Bocconi University) och Ellen Olsson (Uppsala universitet). De jobbade i ca sex veckor var. Samtliga studerar nationalekonomi och delar ett starkt intresse för samhällsfrågor, analys och forskning. I samband med att sommarjobbet avslutades fick assistenterna möjlighet att reflektera över sina studieval, sina arbetsuppgifter och sina erfarenheter av IFN som arbetsplats.

Varför nationalekonomi?

För alla fyra har valet av nationalekonomi vuxit fram ur ett engagemang för samhällsfrågor i kombination med ett intresse för analytiska och kvantitativa metoder. Flera lyfter fram hur ämnet erbjuder verktyg för att förstå komplexa samhällsproblem på ett strukturerat och empiriskt sätt. Intresset för matematik och dataanalys har varit en viktig drivkraft, liksom möjligheten att använda teori och statistik för att analysera verkliga samhällsutmaningar. För vissa väcktes intresset tidigt under grundutbildningen, medan andra hittade till nationalekonomin efter att ha provat närliggande ämnen som statsvetenskap.

Vägen till IFN

Assistenterna hittade till IFN på olika sätt. Några sökte aktivt efter forskningsassistenttjänster inför framtida doktorandstudier, andra fick tips

från vänner som tidigare arbetat på institutet. Flera hade redan en grundläggande kännedom om IFN och den forskning som bedrivs här, men samtliga beskriver att sommaren gav en betydligt djupare förståelse för både forskningsmiljön och institutets roll i gränslandet mellan akademi och policy.

Arbetsuppgifter och projekt

Arbetsuppgifterna under sommaren har varit både varierade och kvalificerade. Assistenterna har arbetat med datainsamling, datahantering och analys i Stata, kodning, datavisualisering, regressionsanalyser samt litteraturoversikter och kortare sammanställningar. Flera har också haft möjlighet att samarbeta med andra assistenter, vilket lyfts fram som både lärorikt och stimulerande.

Projektet har spänt över ett brett spektrum av forskningsområden. Exempelvis har assistenterna arbetat med projekt om internationell handel, globala värdekedjor och offshoring, automatisering och dess konsekvenser för företags arbetskraftsefterfrågan, intergenerationell inkomstmobilitet samt frågor kopplade till AI, entreprenörskap, kultur och sällsynta jordartsmetaller. Arbetet har omfattat både tidiga projektfaser, där data och litteratur kartlagts, och senare faser med analys och visualisering av resultat.

Erfarenheter av IFN

Samtliga assistenter beskriver IFN som en mycket välkommande och stimulerande arbetsplats. De lyfter särskilt fram den öppna och hjälp-

samma miljön, där forskarna varit generösa med sin tid och sina kunskaper. Möjligheten att få ställa frågor, diskutera forskning och ta del av forskarnas erfarenheter har varit en central del av sommarens lärande. Flera betonar också värdet av att få en konkret inblick i hur forskning bedrivs i praktiken, samt hur arbetet vid ett forskningsinstitut skiljer sig från – och kompletterar – den traditionella universitetsmiljön.

Sommaren i stort och framtidsplaner

Sammantaget beskriver assistenterna sommaren på IFN som både givande och inspirerande. Arbetet har varit lärorikt, den sociala miljön trivsamt och erfarenheten värdefull inför framtida studier och yrkesval. För de flesta har sommaren snarare stärkt än minskat intresset för fortsatta studier efter masterutbildningen. Flera känner sig nu mer motiverade och trygga i att söka forskarutbildning, samtidigt som de fått en realistisk bild av de krav och möjligheter som en forskarkarriär innebär.

När det gäller framtida forskningsintressen nämns bland annat utvecklings- och hållbarhetsekonomi, långsiktiga strukturella förändringar i ekonomin, politisk ekonomi, internationell handel samt hälso- och miljöekonomi. Även om många ännu inte har ett helt fastlagt fokus, upplever de att sommaren på IFN varit ett viktigt steg i att utforska olika forskningsfält och tydliggöra framtida mål.

Från vänster: Marcus Harvey Isaksson, Stella Dry, Ellen Olsson och Hugo Hennel.

I november gästade Bas Jacobs, Vrije Universiteit Amsterdam, IFN. Han gav ett IFN-seminarium och jobbade tillsammans med forskarna inom forskningsprogrammet Skatter och samhälle. På bilden från vänster: Jacob Lundberg, Daniel Waldenström, Bas Jacobs och Gabriella Massenz.

Gästforskare

I denna förteckning anges ett urval av gästforskare som under året besökt IFN för att presentera forskning och samarbeta med IFN-forskare. Därutöver har utländska gästforskare deltagit i workshops och vetenskapliga konferenser i IFN:s regi.

David Arnold

University of California, San Diego, USA

Justin Burkett

Georgia Institute of Technology, Atlanta, USA

Jan Falkowski

University of Warsaw, Polen

Andrew Funck

HEC Paris, Frankrike

Julien Grenet

Paris School of Economics, Frankrike

Thomas Hellmann

Saïd Business School, University of Oxford, Storbritannien

Mattias Holmberg

Kyiv School of Economics, Ukraina

Siri Isaksson

Norwegian School of Economics, Bergen, Norge

Koichiro Ito

Harris School of Public Policy, University of Chicago, USA

Bas Jacobs

Vrije University Amsterdam, Nederländerna

Tom Kirchmaier

London School of Economics, Storbritannien

Tomas Lichard

Prague University of Economics and Business, Tjeckien

Johanna Möllerström

George Mason University, Fairfax, USA

Gisle Natvik

Norwegian Business School (BI), Oslo, Norge

Esteban Perez

University of Malaga, Spanien

Gordon Phillips

Tuck School of Business, Dartmouth University, USA

Marius Ring

University of Texas at Austin, USA

Maddalena Ronchi

Kellogg School of Management, Northwestern University, USA

Kristian Rydqvist

Binghamton University, New York, USA

Guillaume Wald

CERNA, Mines-Paris PSL, Paris, Frankrike

Bert Willems

UC Louvain, Belgien

Eric Zwick

University of Chicago, Booth School of Business, USA

Publikationer

PUBLICERADE ARTIKLAR

Här redovisas de refereegranskade artiklar som publicerats under året tillsammans med bokkapitel, böcker, avhandlingar, populärvetenskap och recensioner, rapporter och debattartiklar. Här finns även en förteckning över de working papers som under året publicerats i IFN:s working paper-serie.

ARTIKLAR PÅ SVENSKA

Ljungqvist, Alexander m.fl. (2025). "Dean A Shepherd: 2025 års mottagare av Global Award for Entrepreneurship Research". *Ekonomisk Debatt* 53(6), 3–11.

Lundberg, Jacob (2025). "Vinnare och förlorare i det svenska pensionssystemet". *Ekonomisk Debatt* 53(2), 6–17.

Maican, Florin och **Matilda Orth** (2025). "Tullar – ett hårt slag mot innovation". *Ekonomisk Debatt* 53(5), 20–29.

Olsson, Martin och **Joacim Tåg** (2025). "Hur påverkas företag och anställda vid privatisering?". *Ekonomisk Debatt* 53(4), 21–32.

ARTIKLAR PÅ ENGELSKA

Ahmed, Ali och **Mats Hammarstedt** (2025). "Type 1 Diabetes and Youth Sports in Sweden: A Field Experiment on Discrimination". *Economics Bulletin* 45(2), 1083–1087.

Aldén, Lina, **Mats Hammarstedt** och **Per Skedinger** (kommande). "Conditions for Doing Business in Rural Areas: Survey Evidence from In-Movers and Stayers". *Journal of Rural Studies*.

Bastani, Spencer, **Tomer Blumkin** och **Luca Micheletto** (2025). "Optimal Redistribution and Education Signaling". *International Economic Review* 66(3), 1239–1265. doi.

org/10.1111/iere.12756

Bastani, Spencer, **Lisa Dickmanns**, **Thomas Giebe** och **Oliver Gürtler** (2025). "Household Specialization and Competition for Promotion". *Review of Economics of the Household* 23(1), 141–163. doi.org/10.1007/s11150-024-09706-9

Bastani, Spencer (2025). "The Marginal Value of Public Funds: A Brief Guide and Application to Tax Policy". *International Tax and Public Finance* 32(5), 919–956. doi.org/10.1007/s10797-024-09860-x

Bastani, Spencer, **Sören Blomquist**, **Firouz Gahvari**, **Luca Micheletto** och **Khayyam Tayibov** (2025). "Optimal Housing Taxation with Land Scarcity and Maintenance: A Mirrleesian Perspective". *European Economic Review* 178, 105078. doi.org/10.1016/j.eurocorev.2025.105078

Berggren, Niclas, **Andreas Bergh** och **Therese Nilsson** (2025). "Periods of Uncertainty Are Linked to Greater Acceptance of Minorities". *Journal of Comparative Economics* 53(3), 772–785. doi.org/10.1016/j.jce.2025.05.001

- Berggren, Niclas, Christian Bjørnskov** och **Alexandra Sandström** (kommande). "The Rule of Law Predicts Trust in Journalists". *Journal of Law and Economics*.
- Berggren, Niclas, Erik Enger Karlson** och **Elis Hodzic** (2025). "Trust and Income Among Immigrants in Europe". *Kyklos* 78(4), 1496–1513. doi.org/10.1111/kykl.70003
- Bergh, Andreas, Christian Bjørnskov** och **Luděk Kouba** (2025). "The Growth Consequences of Socialism". *Journal of Comparative Economics* 53(2), 609–626. doi.org/10.1016/j.jce.2025.04.003
- Bergh, Andreas** och **Gissur Ó Erlingsson** (2025). "Retrenchment without Liberalisation: Making Sense of Sweden's Shift Away from Consensual and Evidence-Based Politics". *Scandinavian Political Studies* 48(2). doi.org/10.1111/1467-9477.70000
- Bergh, Andreas** och **Joakim Wernberg** (kommande). "Stress-Testing a Quasi-Market: Unintended Consequences of the Swedish School Voucher System". *Scandinavian Journal of Public Administration*.
- Bietenbeck, Jan, Natalie Irmert** och **Therese Nilsson** (kommande). "Individualism and Working from Home". *Economic Inquiry*. doi.org/10.1111/ecin.70037
- Bjørnskov, Christian** (kommande). "Government Intervention and Long-Run Growth: An Ideologically Moderated Association?". *Public Finance Review*. doi.org/10.1177/10911421251401127
- Bjørnskov, Christian** och **Stefan Voigt** (kommande). "Coups and Constitutional Change". *Public Choice*. doi.org/10.1007/s11127-025-01298-x
- Bjørnskov, Christian** och **Stefan Voigt** (2025). "Much Ado about Nothing? Counterterrorist Legislation has Few Effects". *Eastern Economic Journal* 51(1), 50–73. doi.org/10.1057/s41302-024-00279-0
- Bjørnskov, Christian** (2025). "What's Ideological about Limited Government?". *Economic Affairs* 45(1), 2–16. doi.org/10.1111/ecaf.12689
- Bjørnskov, Christian** och **Stefan Voigt** (kommande). "Covid and the Constitution: Unlawful States of Emergency During the Pandemic". *European Journal of Law and Economics*. doi.org/10.1007/s10657-025-09855-x
- Bojeryd, Jesper, Dany Kessel, Björn Tyrefors** och **Roine Vestman** (kommande). "The Housing Wealth Effect: Quasi-Experimental Evidence". *Journal of Monetary Economics*.
- Bonander, Carl, Olle Hammar, Niklas Jakobsson, Gunther Bensch, Felix Holzmeister** och **Abel Brodeur** (2025). "'Try to Balance the Baseline': A Comment on 'Parent-Teacher Meetings and Student Outcomes: Evidence from a Developing Country' by Islam (2019)". *European Economic Review* 175, 105021. doi.org/10.1016/j.eurocorev.2025.105021
- Brundin, Ethel, Magnus Henrekson, Alexander Ljungqvist, Lucia Naldi, Mikael Stenkula, Caroline Wigren-Kristoferson, Joakim Wincent** och **Ivo Sander** (2025). "Shaping and Furthering Core Conversations in Entrepreneurship Research: Dean A. Shepherd Recipient of the 2025 Global Award for Entrepreneurship Research". *Small Business Economics* 65(2), 749–756. doi.org/10.1007/s11187-025-01084-5
- Calmfors, Lars** (2025). "Pattern Bargaining as a Means to Coordinate Wages in the Nordic Countries". *Nordic Economic Policy Review* 2025, 11–55.
- Coraggio, Luca, Marco Pagano, Annalisa Scognamiglio** och **Joachim Tåg** (2025). "JAQ of All Trades: Job Mismatch, Firm Productivity and Managerial Quality". *Journal of Financial Economics* 164, 103992. doi.org/10.1016/j.jfineco.2024.103992
- Dahlström, Petter, Hans Lööf, Fredrik Sjöholm** och **Andreas Stephan** (2025). "The EU's Competitive Advantage in the 'Clean-Energy Arms Race'". *Annals of Regional Science* 74(1), 14. doi.org/10.1007/s00168-024-01343-5
- Edvinsson, Rodney** och **Roger Svensson** (kommande). "Historical Monetary Strategies: Achieving Long-Term Price Stability in Medieval Sweden". *European Review of Economic History*. doi.org/10.1093/ereh/heafo20
- Ejermo, Olof, Kerstin Enflo, Björn Eriksson** och **Erik Prawitz** (2025). "Home, Sweet Home: Returns to Returning in the Age of Mass Migration". *American Economic Journal: Applied Economics* 17(4), 29–59.
- Elerst, Niklas** och **Magnus Henrekson** (kommande). "Incentivizing Innovative Entrepreneurship in Quasi-Markets: Theory and Evidence from Sweden's Schools and Nursing Homes". *Small Business Economics*.
- Elerst, Niklas** och **Magnus Henrekson** (2025). "The Profit Motive in the Classroom — Friend or Foe?". *Journal of School Choice* 19(1), 163–186. doi.org/10.1080/15582159.2024.2358603
- Fritzson, Sofia** och **Joakim Jansson** (2025). "Living in the Gender Spectrum: Evidence from Non-Cisgender Applications in the Rental Housing Market". *Journal of Housing Economics* 68, 102064. doi.org/10.1016/j.jhe.2025.102064
- Hammarstedt, Mats** och **Per Skedinger** (2025). "Immigrant Self-Employment in Turbulent Times". *Small Business Economics* 65(2), 1023–1046. doi.org/10.1007/s11187-025-01032-3
- Henrekson, Magnus** och **Dan Johansson** (2025). "Neo-Schumpeterian Growth Theory: Missing Entrepreneurs Results in Incomplete Policy Advice". *Small Business Economics* 65(1), 407–425. doi.org/10.1007/s11187-024-00994-0
- Henrekson, Magnus, Lars Jonung** och **Mats Lundahl** (2025). "Not Just the Top Five Journals: A Recipe for European Economists". *Economic Affairs* 45(1), 123–131. doi.org/10.1111/ecaf.12690
- Henrekson, Magnus, Lars Jonung** och **Mats Lundahl** (2025). "What Kind of Economists Do We Want? From a One-Track to a Two-Track Mind". *Economic and Business Review* 27(3), 175–183. doi.org/10.15458/2335-4216.1359

- Henrekson, Magnus** och **Lars Persson** (kommande). "Why Is Competition in the European Football Market Failing, and What Should Be Done About It?". *Economic Affairs*. doi.org/10.1111/ecaf.70024
- Horn, Henrik** (2025). "Investment Treaty Reforms to Prevent Developing Country Regulatory Chill from Causing Global Warming". *Journal of International Trade and Economic Development* 34(5), 955–982. doi.org/10.1080/09638199.2024.2376654
- Horn, Henrik** och **Mark Sanctuary** (2025). "Investment Treaties and the Replacement of Stranded Investment". *International Environmental Agreements: Politics, Law and Economics* 25, 425–448. doi.org/10.1007/s10784-025-09674-0
- Horn, Henrik** och **Thomas Tangerås** (2025). "Local Network Operators in an Integrated Electricity Market". *Energy Economics* 150(108779). doi.org/10.1016/j.ene-co.2025.108779
- Jansson, Joakim** och **Björn Tyrefors** (2025). "The Effect of an Anonymous Grading Reform for Male and Female University Students". *Economics Letters* 248, 112241. doi.org/10.1016/j.econlet.2025.112241
- Knutsson, Daniel** (2025). "The Effect of Water Filtration on Cholera Mortality". *Journal of Urban Economics* 147, 103752. doi.org/10.1016/j.jue.2025.103752
- Kärnä, Anders** och **Samantha Myers** (2025). "Plundered or Profitably Pumped-up? The Effects of Private Equity Takeover". *Economics Letters* 247, 112054. doi.org/10.1016/j.econlet.2024.112054
- Mellon Bedi, Shaibu, Pia Nilsson** och **Helena Hansson** (2025). "The Impact of Drought on Farm Economic Performance: Evidence from Sweden". *Empirical Economics* 69, 2311–2337. doi.org/10.1007/s00181-025-02787-0
- Norbäck, Pehr-Johan, Lars Persson** och **Joacim Tåg** (2025). "Risky Business: Venture Capital, Pivoting and Scaling". *Small Business Economics* 64(3), 1285–1319. doi.org/10.1007/s11187-024-00944-w
- Nordin, Martin, Cecilia Hammarlund** och **Andreas Bergh** (2025). "A Study of Job Polarization in Sweden from an Urban-Rural Perspective". *Journal for Labour Market Research* 59(10). doi.org/10.1186/s12651-025-00397-y
- Olsson, Martin** och **Joacim Tåg** (2025). "What is the Cost of Privatization for Workers?". *Journal of Finance* 80(4), 2107–2151. doi.org/10.1111/jofi.13462
- Skedinger, Per** (2025). "Comment on Harald Dale-Olsen: Technological Development, Market Power And (The Role of) Unions". *Nordic Economic Policy Review* 2025, 186–188.
- Skjoldager Eskildsen, Lasse** och **Christian Bjørnskov** (2025). "Do Blasphemy Restrictions Restrict Terrorism?". *Terrorism and Political Violence* 37(6), 857–869. doi.org/10.1080/09546553.2024.2378446
- Svensson, Roger** och **Andreas Westermarck** (2025). "The Economics of Small Change: Resolving Coinage Challenges in Medieval Europe". *Financial History Review* 31(3), 304–329. doi.org/10.1017/S096856502400012X

BOKKAPITEL

- Berggren, Niclas, Henrik Jordahl** och **Panu Poutvaara** (2025). "Beauty in Politics". I Christian Bjørnskov och Richard Jong-A-Pin (red.), *Encyclopedia of Public Choice* (70–80). Cheltenham: Edward Elgar Publishing. doi.org/10.4337/9781802207750.00015
- Berggren, Niclas** och **Therese Nilsson** (kommande). "Populism and Intolerance: An Overview of the Empirical Literature". I Christopher Hartwell, Martin Rode och Sebastian Stöckl (red.), *Handbook on Economic Populism: A Political Economy Perspective of Populism's Approach to Economics, Business, and Finance*. Edward Elgar Publishing.
- Bjørnskov, Christian** (kommande). "Populism and Trust". I Christopher Hartwell, Martin Rode och Sebastian Stöckl (red.), *Handbook on Economic Populism: A Political Economy Perspective of Populism's Approach to Economics, Business, and Finance*. Edward Elgar Publishing.
- Ekman, Per, Björn Lundqvist, Anna Michalski** och **Lars Oxelheim** (2025). "Reconsidering the Depth and Size of the EU in View of Enlargement in a Time of War". I Per Ekman, Björn Lundqvist, Anna Michalski och Lars Oxelheim (red.), *The Depth and Size of the European Union in a Time of War* (1–21). Cham: Palgrave Macmillan. doi.org/10.1007/978-3-031-83441-7_11
- Ekman, Per, Björn Lundqvist, Anna Michalski** och **Lars Oxelheim** (2025). "European Integration in a Time of War: Can the EU Gear Up to Face Unprecedented Internal and External Challenges?". I Per Ekman, Björn Lundqvist, Anna Michalski och Lars Oxelheim (red.), *The Depth and Size of the European Union in a Time of War* (1–21). Cham: Palgrave Macmillan. doi.org/10.1007/978-3-031-83441-7_1
- Elert, Niklas** och **Magnus Henrekson** (2025). "Quasi-Markets: A Promising Area for Austrian Economic Research". I Vishal K Gupta och Per L Bylund (red.), *Research Handbook on Austrian Economics in Management*

and Entrepreneurship (39–64). Cheltenham, UK: Edward Elgar Publishing. doi.org/10.4337/9781035341870.00009

Henrekson, Magnus (2025). "Classical Education: The Key to Western Prosperity". I Kurt Almqvist, Alastair Benn och Mattias Hessérus (red.), *The Market: Money, States and Ideas for a Free World* (261–268). Stockholm: Bokförlaget Stolpe.

Henrekson, Magnus (2025). "Ett rättvist betygssystem som premierar kunskap – ett måste för svensk skola". I Håkan Hallberg och Mats Ögren Wanger (red.), *Stark skola – en ödesfråga för Sverige* (209–215). Samhällsförlaget.

Maican, Florin och **Matilda Orth** (2025). "Economies of Scope in Retailing". I Camal Gallouj och Faïz Gallouj (red.), *Elgar Encyclopedia of Retailing* (224–226). Edward Elgar Publishing.

Norbäck, Pehr-Johan (2025). "What Can the EU Learn from Brexit?". I Per Ekman, Björn Lundqvist, Anna Michalski och Lars Oxelheim (red.), *The Depth and Size of the European Union in a Time of War* (67–95). Cham: Palgrave Macmillan. doi.org/10.1007/978-3-031-83441-7_4

Sandström, Christian och **Mikael Stenkula** (2025). "Är grön industripolitik för EU det rätta vägvalet?". I Björn Lundqvist, Anna Michalski och Lars Oxelheim (red.), *Den nya geopolitiska kartan och EU:s vägval* (116–142). Europaperspektiv 2025. Stockholm: Santérus Förlag.

Skedinger, Per (2025). "The Economics behind the Directive on Adequate Minimum Wages in the EU: Why Differentiated Integration is a Better Option". I Anne Pintsch, Tor-Inge Harbo och Lars Oxelheim (red.), *Differentiated Integration in a Nordic Perspective* (23–40). London och New York: Routledge.

Svensson, Roger och **Andreas Westermark** (2025). "When Small Change was not a Big Problem". I *Proceedings of the XVI International Numismatic Congress, Vol. III: Medieval Numismatics* (31–34). Stockholm: Brepols Publishers NV. doi.org/10.1484/M.WSA-EB.5.145261

Svensson, Roger (2025). "Income Sources and Effects of Medieval Emergency Debasements". I *Proceedings of the XVI International Numismatic Congress, Vol. III: Medieval Numismatics* (27–30). Stockholm: Brepols Publishers NV. doi.org/10.1484/M.WSA-EB.5.145262

Waldenström, Daniel (2025). "Slopa statliga inkomstskatten!". I Mats Bergstrand (red.), *Experternas guide till skattegalaxen – tolv röster om behovet av en skattereform* (119–136). Stockholm: Eddy.se ab.

BÖCKER

Ekman, Per, Björn Lundqvist, Anna Michalski och **Lars Oxelheim** (red.) (2025). *The Depth and Size of the European Union in a Time of War*. Cham: Palgrave Macmillan. doi.org/10.1007/978-3-031-83441-7

Lundqvist, Björn, Anna Michalski och **Lars Oxelheim** (red.) (2025). *Den nya geopolitiska kartan och EU:s vägval*. Europaperspektiv 2025. Stockholm: Santérus Förlag.

Pintsch, Anne, Tor-Inge Harbo och **Lars Oxelheim** (red.) (2025). *Differentiated Integration in a Nordic Perspective*. London och New York: Routledge.

AVHANDLINGAR

Allard, Alexandra (2025). *Employment, Externalities, and Exploitation: Empirical Essays on Maritime Sectors and Renewable Resource Management*. Doktorsavhandling i nationalekonomi. Handelshögskolan vid Örebro universitet.

Ganhammar, Kajsa (2025). *Essays on Policy and Market Imperfections in Electricity and Auction Markets*. Doktorsavhandling i nationalekonomi. Ekonomihögskolan vid Lunds universitet.

Karlsson, Kristina (2025). *Essays on Labor Economics, Household Savings, and Pension Reforms*. Doktorsavhandling i nationalekonomi. Nationalekonomiska institutionen vid Uppsala universitet.

WORKING PAPERS

1514. **Henrekson, Magnus** och **Dan Johansson**. "Neo-Schumpeterian Growth Theory: Missing Entrepreneurs Results in Incomplete Policy Advice".
1515. **Almén, Daniel** m.fl. "Does Education Foster Civic-Minded Citizens? Evidence from a Compulsory Schooling Reform".
1516. **Berger, Thor, Mounir Karadja** och **Erik Prawitz**. "Cities and the Rise of Working Women".
1517. **Calmfors, Lars**. "Pattern Bargaining as a Means to Coordinate Wages in the Nordic Countries".
1518. **Bennett, Daniel L., Christian Bjørnskov** och **Stephan F. Gohmann**. "Coup d'États, Institutional Change, and Productivity".
1519. **Henrekson, Magnus, Lars Jonung** och **Mats Lundahl**. "Not Just the Top Five Journals: A Recipe for European Economists".
1520. **Bergh, Andreas, Adrian Mehic, David Sandberg** och **Joakim Wernberg**. "E-scooters and Traffic Accidents: Evidence from Staggered Roll-Out in Swedish Municipalities".
1521. **Berggren, Niclas, Andreas Bergh** och **Therese Nilsson**. "Coming Together or Coming Apart? Crises, Uncertainty and Tolerance".
1522. **Nilsson, Pia, Hans Andersson** och **Tobias Heldt**. "The Role of Specialized Knowledge and 'Know-How' for Firm Productivity: Evidence from the Equine Industry".
1523. **Sandström, Christian** och **Mikael Stenkula**. "Is Green Industrial Policy the Right Choice for the EU?".
1524. **Mehic, Adrian** och **Arian Mosaddegh**. "The Impact of Firm-Influenced Vocational Education on Labor Market and Demographic Outcomes".
1525. **Horn, Henrik**. "EU Investment Treaties in the Goeconomic Competition for EV Minerals".
1526. **Johansson, Eleanor, Pehr-Johan Norbäck** och **Lars Persson**. "Why a Tariff War May Not Decrease Global CO2 Emissions".
1527. **Hjertstrand, Per** och **Thomas Tangerås**. "Nonparametric Tests for Perfect Competition: Theory and Application to the Nordic Wholesale Electricity Market".
1528. **Keloharju, Matti** och **Roope Keloharju**. "Accounting Research in the Age of AI".
1529. **Garnadt, Niklas, Lena Füner, Konrad Stahl** och **Joacim Tåg**. "Successful Entrepreneurs Come from the Top of the Earned Income Distribution".
1530. **Henrekson, Magnus, Lars Jonung** och **Mats Lundahl**. "What Kind of Economists Do We Want? From a One-Track to a Two-Track Mind".
1531. **Lundberg, Jacob** och **Gabriella Massenz**. "Local Corporate Taxation and Business Activity".
1532. **Lundin, Erik**. "Private Ownership and Pricing: Evidence from the Swedish District Heating Sector".
1533. **Hammarstedt, Mats, Fredrik Sjöholm** och **Per Skedinger**. "Managerial Origin and Firms' Demand for Labor Migrants: Evidence from Sweden".
1534. **Gardberg, Malin, Fredrik Heyman, Martin Olsson** och **Joacim Tåg**. "Pre-AI Sorting, Post-AI Inequality: Generative AI and the Gender Wage Gap".
1535. **Hjertstrand, Per, Andrew Proctor** och **Joakim Westerlund**. "A Simplified Klein–Spady Estimator for Binary Choice Models".
1536. **Jansson, Joakim, Per Pettersson-Lidbom, Mikael Priks** och **Björn Tyrefors**. "Sentence Length and Recidivism: Court Rulings based on BAC".
1537. **Holmberg, Pär, Keith Ruddell** och **Bert Willems**. "Multi-Product Supply Function Equilibria".
1538. **Åstebro, Thomas, Henrik Hällersfors, Andreas Bergh** och **Joacim Tåg**. "Ability, Not Heritage: Why Expanding University Access Often Fails to Narrow Intergenerational Educational Gaps".
1539. **Massenz, Gabriella**. "Tax-Motivated Firm Splitting".
1540. **Nordin, Martin** och **Andreas Bergh**. "Income and Employment for Immigrants and Immigrant-Dense Neighbourhoods in Sweden 1998–2022".
1541. **Edmark, Karin** och **Lovisa Persson**. "Does Competition from For-Profit Firms Raise Wages for Preschool Workers?".
1542. **Fahlén, Per, Magnus Henrekson** och **Mats Nilsson**. "In Pursuit of the Green Transition—Electricity at Any Cost?".

1543. **Bergh, Andreas** och **Martin Nordin**. "Must Capital Income Increase Long-Term Inequality? Evidence from Sweden 1991–2021".
1544. **Hammarstedt, Mats**. "Understanding Immigrant Self-Employment in Sweden: Insights from the Literature".
1545. **Grenet, Juliet, Hans Grönqvist, Edvin Hertegård, Martin Nybom** och **Jan Stuhler**. "How Early Career Choices Adjust to Economic Crises".
1546. **Henrekson, Magnus**. "HYBRIT: A Hubristic Hydrogen-Based Steel Project".
1547. **Massenz, Gabriella**. "Tax Incentives, Minimum Capital Requirements, and the Incorporation Decision".

POPULÄRVETENSKAP OCH RECENSIONER

- Berggren, Niclas** (2025). "Review of "Foucault and Liberal Political Economy: Power, Knowledge and Freedom", by Mark Pennington". *Public Choice*. doi.org/10.1007/s11127-025-01331-z
- Bergh, Andreas** (2025). "Lågproduktiva tjänster och andra myter om produktivitet". *Timbro*, 7 oktober.
- Bergh, Andreas** (2025). "Reglera inte bort mobilitetsrevolutionen". *Timbro*, 17 mars.
- Calmfors, Lars** (2025). "Finansieringen av försvaret är en ologisk saltomortal". *Kvartal*, 16 juli.
- Calmfors, Lars** och **Per Skedinger** (2025). "Om monopson på arbetsmarknaden och ett trist sätt att argumentera. Svar till Lind". *Ekonomisk Debatt* 53(1), 85–88.
- Calmfors, Lars** (2025). "The Nordic model of wage coordination at a crossroads". *VoxEU*, 18 maj.
- Henrekson, Magnus** (2025). "Den inre fienden och den yttre framgången". *Ekonomisk Debatt* 53(3), 81–84.
- Henrekson, Magnus** (2025). "Därför skenar lönerna för fotbollsstjärnorna". *Kvartal*, 8 juli.
- Henrekson, Magnus** och **Lars Hultkrantz** (2025). "Svar till Siming". *Ekonomisk Debatt* 53(2), s. 75.
- Henrekson, Magnus, Lars Jonung** och **Mats Lundahl** (2025). "Reforming the Education of Economists in Europe: Breaking the Tyranny of the Top Five". *VoxEU*, 29 september.
- Henrekson, Magnus** och **Felix Eller** (2025). "Topp fem-publiceringar av Sverige-baserade forskare 2020–24". *Ekonomisk Debatt* 53(1), 78–83.
- Holmberg, Pär, Christoph Maurer, Monika Morawiecka, Fabien Roques** och **Georg Zachmann** (2025). "Europe's Electricity Capacity Mechanisms Need to Be Better Coordinated". *Policy Brief 30/2025*. Bruegel.
- Horn, Henrik** och **Petros Mavroidis** (2025). "Why the US and the WTO should part ways". *VoxEU*, 26 juni.
- Lundqvist, Björn, Anna Michalski** och **Lars Oxelheim** (2025). *The EU Charting its Course in a New Geopolitical World*. Executive Summary of *Europaperspektiv 2025*. Stockholm: Santérus Förlag.
- Möllerström, Johanna** (2025). "Tillväxt är skillnaden mellan liv och död". *Timbro Smedjan*, 3 juni.
- Sandström, Christan, Magnus Henrekson** och **Mikael Stenkula** (2025). "Green Deals and "Moonshots": Fertile Soil for Crony Capitalism". *Mises Institute*, 11 mars.
- Svensson, Roger** (2025). "Ryktet om dollarns död är betydligt överdrivet". *Kvartal*, 2 juni.
- Svensson, Roger** och **Andreas Westermark** (2025). "Bristen på småmynt: Lösningar från medeltiden till 1800-talet". *Svensk Numismatisk Tidskrift* 2025(4), 82–85.
- Svensson, Roger** och **Andreas Westermark** (2025). "Det stora problemet med småmynt: Brist och lösningar under antiken". *Svensk Numismatisk Tidskrift* 2025(3), 58–62.
- Waldenström, Daniel** (2025). "Den globala rulltrappan". *Kvartal*, 13 maj.
- Waldenström, Daniel** (2025). "The Inequality Myth: Western Societies Are Growing More Equal, Not Less". *Foreign Affairs*, 19 maj.

RAPPORTER

- Bergh, Andreas, Åsa Hansson och Joakim Wernberg** (2025). "De fattiga och de rika – en ESO-rapport om inkomstjämlighet och inkomströrlighet i Sverige 1991–2021". Rapport till Expertgruppen för studier i offentlig ekonomi 2025:8. Stockholm: Finansdepartementet.
- Calmfors, Lars** m.fl. (2025). "Dags för euron?". Stockholm: Stiftelsen Fritt Näringsliv.
- Fahlén, Per, Magnus Henrekson och Mats Nilsson** (2025). "El till varje pris? Vindkraftens verkliga kostnader". Malmö: Skandinaviska Policyinstitutet.
- Fahlén, Per, Magnus Henrekson och Mats Nilsson** (2025). "Electricity at Any Price? The Real Cost of Wind Power". Malmö, Sweden: Scandinavian Institute for Public Policy.
- Gardberg, Malin** (2025). "Artificiell intelligens och effekter på produktivitet och konkurrens". Uppdragsforskningsrapport 2025:6. Stockholm: Konkurrensverket.
- Grenet, Julien, Hans Grönqvist, Edvin Herregård, Martin Nyström och Jan Stuhler** (2025). "Nittiotalskrisen förändrade ungas utbildningsval". Stockholm: Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitik utvärdering (IFAU).
- Grönqvist, Hans och Susan Niknami** (2025). "Särskilt utsatta – en ESO-rapport om sambandet mellan etnisk segregation och brottslighet". Rapport till Expertgruppen för studier i offentlig ekonomi 2025:4. Stockholm: Finansdepartementet.
- Grönqvist, Hans och Torsten Santavirta** (2025). "Utbildning som ett verktyg att förebygga brott bland unga". I Marie Torstensson Levander och Axel Merkel (red.), *Innan det är för sent – en ESO-antologi om brottsförebyggande arbete för barn och unga* (71–90). Rapport till Expertgruppen för studier i offentlig ekonomi 2025:7. Stockholm: Finansdepartementet.
- Hammarstedt, Mats och Per Skedinger** (2025). "Arbetskraftsinvandringen och företagen – erfarenheter från 2000-talet". Stockholm: Konjunkturinstitutet.
- Heller Sahlgren, Gabriel** (2025). "TIMSS 2023 – Sveriges resultat, studiero och huvudmannaskap". Stockholm: Näringslivets skolforum.
- Heller Sahlgren, Gabriel** (2025). "Utfalls-kvalitet inom offentlig och privat välfärd". Stockholm: Svenskt Näringsliv.
- Heller Sahlgren, Gabriel** (2025). "Överkapa-citet i grundskolan och merkostnader för kommuner". Svenskt Näringsliv.
- Henrekson, Magnus** m.fl. (2025). "Ett likvärdigt betygssystem, volym 1". *SOU 2025:18*. Stockholm: Utbildningsdepartementet.
- Henrekson, Magnus** m.fl. (2025). "Ett likvärdigt betygssystem, volym 2". *SOU 2025:18 bilagor*. Stockholm: Utbildningsdepartementet.
- Heyman, Fredrik och Fredrik Sjöholm** (2025). "När Sverige säljer – en ESO-rapport om ekonomiska effekter av utländska företagsuppköp". Rapport till Expertgruppen för studier i offentlig ekonomi 2025:5. Stockholm: Finansdepartementet.
- Karlsson, Jimmy** (2025). "Carbon Taxation, Firm Performance and Labor Demand". WP 2025:04. Östersund: Tillväxtanalys.
- Lundin, Erik** (2025). "Raka rör – en ESO-rapport om prisbildning, ägarstrukturer och policyutmaningar på fjärrvärmemarknaden". Rapport till Expertgruppen för studier i offentlig ekonomi 2025:3. Stockholm: Finansdepartementet.
- Maican, Florin och Matilda Orth** (2025). "Produktivitet i en ny ekonomisk verklighet: investeringar, teknologi och marknadsdynamik". Stockholm: SNS Förlag.
- Molin, Elin och Paula Roth** (2025). "Överskuldssättning i Sverige. Förslag för en modern skuldsaneringspolitik". Stockholm: Arena Idé.
- Norbäck, Pehr-Johan och Lars Persson** (2025). "Hur kan entreprenörskap bidra till minskade koldioxidutsläpp?". Stockholm: SNS Förlag.
- Olsson, Clas** m.fl. (2025). "Fler möjligheter till ökat välbästand". Slutbetänkande av Produktivitetskommissionen, *SOU 2025:96*. Stockholm: Finansdepartementet.
- Stavilöt, Ulrika och Roger Svensson** (2025). "FoU – avdragets effekter på omsättning, förädlingsvärde och arbetsproduktivitet". Stockholm: Tillväxtanalys.
- Tangerås, Thomas, Pär Holmberg och Chloé Le Coq** (2025). "Konjunkturrådsrapport 2025: Säkra framtidens el för en hållbar energiomställning". Stockholm: SNS.
- Waldenström, Daniel** (2025). "Så blev vi rika och jämlika". Örebro: Entreprenörskapsforum.

DEBATTARTIKLAR

Nedan redovisas debattartiklar författade helt eller delvis av IFN-forskare. Artiklarna är främst publicerade i svensk dagspress.

Alvesson, Mats och **Fredrik Sjöholm** (2025).

”Om vi inte effektiviserar den offentliga sektorn kommer en Elon Musk göra det åt oss”. *Göteborgs-Posten*, 18 mars.

Andersson, Martin och **Anders Broström**

(2025). ”Storbolagen viktiga men stödet bör gå till entreprenörskap”. *Dagens Industri*, 13 februari.

Berggren, Niclas (2025). ”Agerandet innebär en dubbel kostnad”. *Svenska Dagbladet*, 12 april.

Berggren, Niclas (2025). ”Trumps angrepp på universiteten hotar produktiviteten”. *Dagens Industri*, 28 april.

Berggren, Niclas (2025). ”Integration kräver mer än språkkurser”. *Svenska Dagbladet*, 26 juli.

Bergh, Andreas och **Martin Nordin** (2025). ”Integrationen är inte misslyckad”. *Svenska Dagbladet*, 15 november.

Bergh, Andreas och **Joakim Wernberg** (2025). ”AI kommer att ta våra jobb – så här skapar vi nya”. *Dagens Nyheter*, 30 april.

Bjørnskov, Christian (2025). ”Den dyreste politik i 100 år”. *Weekendavisen*, 11 april.

Bjørnskov, Christian (2025). ”Trumps handelspolitik strider mot 200 års forskning”. *Børsen*, 28 juli.

Calmfors, Lars (2025). ”Det är dags för ett svenskt euroinräde”. *Dagens Industri*, 30 november.

Edholm, Kajsa, Björn Lundqvist, Anna

Michalski och **Lars Oxelheim** (2025). ”När den gamla världsordningen skakar måste EU agera”. *Hufvudstadsbladet*, 10 mars.

Fahlén, Per, Magnus Henrekson och **Mats Nilsson** (2025). ”Konjunkturrådets förslag dyrt för industrin och Sverige”. *Dagens Industri*, 4 april.

Fahlén, Per, Magnus Henrekson och **Mats**

Nilsson (2025). ”Konjunkturrådets förslag kostsamt för industri och hushåll”. *Nya Wermlands-Tidningen*, 11 april.

Fahlén, Per, Magnus Henrekson och **Mats**

Nilsson (2025). ”Slutreplik: Lösningar som inte möter energibehovet”. *Dagens Industri*, 16 april.

Fahlén, Per, Magnus Henrekson och **Mats**

Nilsson (2025). ”Replik: Missvisande beskriva subventioner som undantag”. *Second Opinion*, 16 maj.

Fahlén, Per, Magnus Henrekson och **Mats**

Nilsson (2025). ”Strömavbrottet på Iberiska halvön kan även ske här”. *Dagens Nyheter*, 27 maj.

Fahlén, Per, Magnus Henrekson och **Mats**

Nilsson (2025). ”Spanska elhaveriet en varning för Sverige”. *Svenska Dagbladet*, 10 juli.

Fahlén, Per, Magnus Henrekson och **Mats**

Nilsson (2025). ”Slutreplik: En hårt vinklad linje för vindkraft”. *Svenska Dagbladet*, 21 juli.

Fahlén, Per, Magnus Henrekson och **Mats**

Nilsson (2025). ”Kärnkraften blir dyr därför att vi gör den dyr”. *Dagens Industri*, 13 oktober.

Gardberg, Malin, Fredrik Heyman, Martin

Olsson och **Joachim Tåg** (2025). ”AI kommer slå hårdast mot kvinnor – och deras löner”. *Dagens Nyheter*, 25 september.

Giota, Joanna, Magnus Henrekson och

Thomas Persson (2025). ”Ett samlat grepp för att stärka svenska skolan”. *Vi Lärare*, 6 mars.

Hammarstedt, Mats och **Per Skedinger**

(2025). ”Utan fungerande kommunikationer hämmas den regionala utvecklingen”. *Altinet*, 5 februari.

Hammarstedt, Mats och **Per Skedinger**

(2025). ”Förbättrade kommunikationer bör stå högt på den politiska agendan”. *Smålandsposten*, 13 februari.

Heller Sahlgren, Gabriel (2025). ”Pelling

sprider myter om den svenska välfärdsmodellen”. *Hufvudstadsbladet*, 16 maj.

Heller Sahlgren, Gabriel (2025). ”Skolplikts-

avdrag är fel väg att gå”. *Dagens Industri*, 10 juni.

Heller Sahlgren, Gabriel (2025). ”Slutreplik:

Går inte att rättfärdiga schablonavdrag”. *Dagens Industri*, 24 juni.

Heller Sahlgren, Gabriel (2025). ”Replik:

Gissningar bakom skolpliktsavdrag”. *Svenska Dagbladet*, 17 juni.

Heller Sahlgren, Gabriel (2025). ”Invand-

ringens betydelse för skolan glöms bort”. *Svenska Dagbladet*, 31 juli.

Heller Sahlgren, Gabriel (2025). ”Slutreplik:

Argumenten mot ’no excuses’-modellen håller inte”. *Svenska Dagbladet*, 7 augusti.

Heller Sahlgren, Gabriel (2025). ”Replik: No

excuses-skolor bör bli lagliga”. *Svenska Dagbladet*, 27 september.

Henrekson, Magnus (2025). ”Elever som väl-

jer svåra kurser ska inte straffas ut”. *Dagens Nyheter*, 14 februari.

Henrekson, Magnus m.fl. (2025). ”Europa

misslyckas med att kommersialisera forskning”. *Upsala Nya Tidning*, 30 juni.

Henrekson, Magnus (2025). ”Fem risker med

nya betygen – utredaren svarar om oron”. *Vi Lärare*, 19 augusti.

Henrekson, Magnus (2025). ”Replik: Därför vill

vi ta bort meritpoängen”. *Svenska Dagbladet*, 4 september.

- Henrekson, Magnus** (2025). "Replik: Oherligt om Northvolts krasch". *Svenska Dagbladet*, 16 september.
- Henrekson, Magnus** och **Per Fahlén** (2025). "Spaniens elkollaps – varningssignal att ta på största allvar". *Epoch Times*, 31 juli.
- Henrekson, Magnus, Jesper Roine** och **Daniel Spiro** (2025). "Gör som Norge – låt folket få vinning av naturens rikedom". *Dagens Nyheter*, 3 december.
- Henrekson, Magnus, Jesper Roine** och **Daniel Spiro** (2025). "Slutreplik: Sverige kommer att bli mer attraktivt för gruvinvesteringar". *Dagens Nyheter*, 17 december.
- Henrekson, Magnus** och **David Sundén** (2025). "LKAB bör få professionell styrelse". *Svenska Dagbladet*, 5 maj.
- Henrekson, Magnus** och **David Sundén** (2025). "Slutreplik: Hassler vantolkar vårt budskap". *Svenska Dagbladet*, 12 maj.
- Heyman, Fredrik** och **Fredrik Sjöholm** (2025). "Utländska uppköp stärker Sverige". *Svenska Dagbladet*, 4 september.
- Heyman, Fredrik** och **Fredrik Sjöholm** (2025). "Slutreplik: Nej, vår definition är inte för snäv". *Svenska Dagbladet*, 12 september.
- Holmberg, Pär** (2025). "Elintensiva industrin förlorare med ny elskatt". *Dagens Industri*, 16 september.
- Holmberg, Pär** (2025). "Slutreplik: Riktad sänkning av elskatten stärker kraftsystemet". *Dagens Industri*, 22 september.
- Holmberg, Pär, Chloé Le Coq, Erik Lundin** och **Thomas Tangerås** (2025). "Replik: Vår rapport bidrar till kostnadseffektiv elmarknad". *Dagens Industri*, 11 april.
- Holmberg, Pär, Chloé Le Coq** och **Thomas Tangerås** (2025). "Subventioner bör helst undvikas". *Second Opinion*, 15 maj.
- Holmberg, Pär, Chloé Le Coq** och **Thomas Tangerås** (2025). "Slutreplik: Kritiken tycks bygga på missförstånd". *Second Opinion*, 20 maj.
- Holmberg, Pär, Erik Lundin** och **Thomas Tangerås** (2025). "Replik: Indelningen i elområden är viktig för ett välfungerande kraftsystem". *Sydsvenskan*, 5 december.
- Holmberg, Pär** och **Thomas Tangerås** (2025). "Replik: En ensidig kritik av sol- och vindkraft". *Svenska Dagbladet*, 18 juli.
- Ljunge, Martin** (2025). "Trump har rätt: Satsa 5 procent av bnp på försvaret". *Dagens Nyheter*, 25 februari.
- Ljunge, Martin** (2025). "EU måste byta geoekonomisk strategi". *Svenska Dagbladet*, 28 februari.
- Ljunge, Martin** (2025). "Vårt beroende av USA är kostsamt". *Svenska Dagbladet*, 25 november.
- Lundin, Erik** (2025). "Behåll fjärrvärmens i kommunal ägo". *Svenska Dagbladet*, 23 april.
- Lundin, Erik, Pär Holmberg** och **Thomas Tangerås** (2025). "Låt marknaden bygga osubventionerad elproduktion". *Svensk Vindkraft* (4), s. 12.
- Lundin, Erik** (2025). "Slutreplik: Fastighetsägarna drar fel slutsats". *Svenska Dagbladet*, 29 april.
- Lööf, Hans, Fredrik Sjöholm** och **Andreas Stephan** (2025). "Så kan EU bygga en stark grön industri". *Svenska Dagbladet*, 27 januari.
- Maican, Florin** och **Matilda Orth** (2025). "Hemligheten till ökad produktivitet". *Dagens Industri*, 25 september.
- Norbäck, Pehr-Johan** och **Lars Persson** (2025). "Satsa på entreprenörerna för att stötta klimatomställningen". *Ny teknik*, 6 oktober.
- Olsson, Clas** m.fl. (2025). "Skrota rot och sänk skatten för höginkomsttagare". *Dagens Nyheter*, 30 september.
- Orrenius, Johan** (2025). "Beskatta digital reklam lika mycket som lönearbete". *Dagens Industri*, 29 augusti.
- Sjöholm, Fredrik** (2025). "WTO utan USA är den nödvändiga vägen framåt". *Dagens Nyheter*, 16 augusti.
- Tangerås, Thomas, Pär Holmberg** och **Chloé Le Coq** (2025). "Vi klarar omställningen – utan onödiga subventioner". *Dagens Nyheter*, 23 januari.
- Tyrefors, Björn** (2025). "Handels diskriminerar inte män – eller kvinnor". *Fokus*, 18 november.
- Tåg, Joacim** (2025). "Så får vi nästa Klarna att välja Sverige". *Dagens Industri*, 5 september.
- Waldenström, Daniel** (2025). "Replik: Det är dyrt att anställa unga och utrikes födda". *Dagens Nyheter*, 4 mars.
- Waldenström, Daniel** (2025). "Avskaffad statskatt gör ekonomin större och mer rättvis". *Dagens Industri*, 16 juni.
- Waldenström, Daniel** (2025). "Här är det snabbaste sättet att hindra Rysslands expansion". *Dagens Nyheter*, 19 december.

Flera av våra forskare skriver även regelbundet krönikor och kolumner i tidningar som *Svenska Dagbladet*, *Dagens Nyheter* och *Børsen*. Dessa finns på ifn.se.

IFN:S SEMINARIESERIE 2025

Ragnhild Schreiner, University of Oslo, presenterade den 5 november uppsatsen "Taxing Labor: Firm R&D, Automation and the Labor Share".

ONSDAGEN 22 JANUARI

Andrew Funck, Hec Paris, Frankrike:
"Judging Ventures". Medförfattare:
Thomas Åstebro.

ONSDAGEN 29 JANUARI

Thomas Hellman, Saïd Business School, University of Oxford, Storbritannien: "The Burden of University Equity Stakes for Spin-Outs: Evidence from the UK". Medförfattare: Junida Mulla och Matthias Qian.

ONSDAGEN 5 FEBRUARI

Hong Chern Wong, Stockholms universitet: "Understanding High-Wage Firms".

ONSDAGEN 12 FEBRUARI

Mariassunta Giannetti, Handelshögskolan i Stockholm: "Securities Losses, Interbank Markets, and Monetary Policy Transmission: Evidence from the Eurozone".

ONSDAGEN 19 FEBRUARI

Anna Sandberg, SOFI, Stockholms universitet: "Gender Discrimination Around the World: Evidence from a Survey Experiment in 41 Countries".

ONSDAGEN 5 MARS

Håkan Jankensgård, Företagsekonomiska institutet, Stockholms universitet: "Do Retailers Trade Noise? Macroeconomic Luck and the Mispricing of Stocks". Medförfattare: Lars Oxelheim, Trond Randøy och Anders Vilhelmsson.

ONSDAGEN 12 MARS

Peter Fredriksson, Uppsala universitet: "Parental and School Responses to Student Performance: Evidence from School Entry Rules". Medförfattare: Björn Öckert och J. Lucas Tilley.

ONSDAGEN 19 MARS

Anders Stenberg, SOFI, Stockholm: "Higher Vocational Education – A New (Unknown) Post-Secondary Alternative".

ONSDAGEN 26 MARS

David Arnold, UC San Diego, USA: "The Labor-Market Impacts of a Large Merger: Evidence from the Security Guard Industry".

ONSDAGEN 2 APRIL

Maddalena Ronchi, Kellogg School of Management, Northwestern University, USA: "Mind the Cap: The Effects of Regulating Bankers' Pay".

ONSDAGEN 23 APRIL

Julien Grenet, Paris School of Economics, Frankrike: "Social Diversity at School: Evidence from a French Desegregation Experiment". Medförfattare: Ghazala Azmat, Élise Huillery, Youssef Souidi och Yann Algan.

ONSDAGEN 7 MAJ

Lisa Laun, IFAU: "Private Providers in Active Labor Market Policy".

ONSDAGEN 14 MAJ

Siri Isaksson, Norwegian School of Economics, Bergen, Norge: "Does AI Help or Hurt Student Learning". Medförfattare: Catalina Franco och Natalie Irmert.

ONSDAGEN 21 MAJ

Karin Hederos, SOFI, Stockholms universitet: "Experimental Evidence on Job Ads and Applicant Gender".

TORS DAGEN 4 JUNI

Tomáš Lichard, Faculty of Informatics and Statistics, Prague University of Economics and Business, Tjeckien: "The Elasticity of Taxable Income Across Countries".

ONSDAGEN 11 JUNI

Koichiro Ito, University of Chicago Harris School of Public Policy, USA: "Global Policy Spillovers: Evidence from the Multinational Automobile Industry". Medförfattare: James M. Sallee och Andrew Smith.

ONSDAGEN 12 JUNI

Eric Zwick, University of Chicago, Booth School of Business, USA: "Tax Policy and Investment in a Global Economy". Medförfattare: Gabriel Chodorow-Reich, Matthew Smith och Owen Zidar.

ONSDAGEN 27 AUGUSTI

Gordon Phillips, Tuck School of Business, Dartmouth, USA: "New Technology Sectoral Disruptions". Medförfattare: Tolga Caskurlu och Gerard Hoberg.

ONSDAGEN 3 SEPTEMBER

Johan Gustafsson, Umeå universitet: "Public Pensions in the Age of Automation". Medförfattare: Gauthier Lanot.

ONSDAGEN 10 SEPTEMBER

Tom Kirchmaier, London School of Economics, Storbritannien: "Not Incentivized Yet Efficient: Working from Home in the Public Sector". Medförfattare: Alessandra Fenizia.

ONSDAGEN 17 SEPTEMBER

Adrián Esteban-Pérez, Department of Computer and Systems Sciences, Stockholms universitet: "Estimating the Unobservable Components in Consumer's Electricity Demand Response". Medförfattare: Derek Bunn and Yashar Ghiassi-Farrokhfal.

ONSDAGEN 1 OKTOBER

Tooraj Jamasb, Copenhagen School of Economics, Danmark: "Green (Energy) Transition and Inequality". Medförfattare: Hamed Musibau och Rabindra Nepal.

ONSDAGEN 8 OKTOBER

Justin Burkett, Georgia Institute of Technology, USA: "Optimal Procurement when Sellers Receive Competing Offers". Medförfattare: Anton Kleywegt.

ONSDAGEN 15 OKTOBER

Jan Falkowski, University of Wasaw, Polen: "Understanding Populism: Public Perception of Political Statements". Medförfattare: J. Lewkowicz och Z. Miarczyńska.

ONSDAGEN 22 OKTOBER

Martin Paldam, Aarhus University, Danmark: "The Development of the Economic and Political System in the OPEC/MENA/Arab World". Medförfattare: Jamel Saadaoui.

ONSDAGEN 5 NOVEMBER

Ragnhild Schreiner, University of Oslo, Norge: "Taxing Labor: Firm R&D, Automation and the Labor Share". Medförfattare: Hyejin Ku och Uta Schönberg.

ONSDAGEN 26 NOVEMBER

Bas Jacobs, Vrije Universiteit Amsterdam, Nederländerna: "Should We Tax Capital Income or Wealth?".

ONSDAGEN 3 DECEMBER

Mathias Ekström, Norwegian School of Economics, Norge: "To Inform, or Not To Inform – That Is the Question". Medförfattare: David Bilén och Endre Kildal Iversen.

ONSDAGEN 10 DECEMBER

Marius Ring, University of Texas at Austin, USA: "Taxing Entrepreneurial Wealth: Evidence from Norway, 2021–2024".

BROWN BAG-SEMINARIER 2025

I denna seminariereserie presenteras arbeten på ett tidigare stadium jämfört med forskarseminarier, se föregående sidor.

MÅNDAGEN 3 FEBRUARI

Giulia Vattuone, SOFI, Stockholms universitet: "Women in Top Academic Positions: Is There a Trickle-down Effect?". Medförfattare: Manuel Bagues, Milan Makany och Natalia Zinovyeva.

MÅNDAGEN 10 FEBRUARI

Alessandro Toppeta, SOFI, Stockholms universitet: "Effective Families or Effective Schools? Experimental Evidence on Fostering Children's Numeracy".

MÅNDAGEN 17 FEBRUARI

Joakim Jansson, IFN: "Using Large Language Models to Measure Paper Quality from Abstracts – Results from Top 4 Economic Journals".

MÅNDAGEN 3 MARS

Elin Colmsjö, University of Copenhagen, Danmark: "A Flying Start: Intergenerational Transfers, Wealth Accumulation and Entrepreneurship of Descendants?".

MÅNDAGEN 17 MARS

Magnus Henrekson, IFN: "Ett likvärdigt betygssystem".

MÅNDAGEN 24 MARS

Erik Lundin, IFN: "Exercise of Market Power using Two-Part Tariffs: Evidence from the Swedish District Heating Sector".

TORSDAGEN 24 APRIL

Gabriella Massenz, IFN: "Dividends in Private Firms". Medförfattare: David Karpaty.

Martin Olsson, IFN: "AI & The Gender Gap". Medförfattare: Malin Gardberg, Fredrik Heyman och Joacim Tåg.

Pär Holmberg, IFN: "Long-Run Market Effects of Variable Renewable Energy". Medförfattare: Andrew Philpott.

MÅNDAGEN 28 APRIL

David Sandberg, IFN och Lunds universitet: "Parental Housing Wealth and Early Adulthood Outcomes".

Den 24 mars presenterade Erik Lundin, IFN, "Exercise of Market Power using Two-Part Tariffs: Evidence from the Swedish District Heating Sector".

MÅNDAGEN 19 MAJ

Paula Roth, Handelshögskolan i Stockholm: "Intergenerational Transmission of Financial Distress; The Role of Nature versus Nurture".

MÅNDAGEN 26 MAJ

Gabriella Massenz, IFN: "Dividends in Private Firms". Medförfattare: David Karpati.

MÅNDAGEN 8 SEPTEMBER

Gabriella Massenz, IFN: "Tax-Motivated Firm Splitting".

MÅNDAGEN 22 SEPTEMBER

Kristian Rydqvist, Binghamton University, New York, USA: "Stock Ownership in Early 20th Century Sweden".

MÅNDAGEN 20 OKTOBER

Johan Orrenius, IFN: "A Statistical Learning Approach to Market Definitions; with a Data-Driven Application in the Real-estate Agents Market".

MÅNDAGEN 3 NOVEMBER

Christian Thomann, Kungliga Tekniska högskolan: "Carbon Pricing and Investment". Medförfattare: James R. Brown, Gustav Martinsson och Per Strömberg.

MÅNDAGEN 24 NOVEMBER

Natalie Irmert, Lunds universitet: "Bound by Tradition: Cultural Gender Norms and Occupational Choice".

MÅNDAGEN 1 DECEMBER

Guillaume Wald, CERNA, Mines Paris-PSL, Frankrike: "Wired for Change? Clean Technology Adoption and Labor Market Transitions".

MÅNDAGEN 8 DECEMBER

Adrian Mehic, IFN: "A New IV Estimator of a Panel VAR(p) Model".

MÅNDAGEN 15 DECEMBER

Madeleine Lindblad, IFN och Lunds universitet: "Faith and Financial Inclusion".

Finansiering av forskningen

IFN finansieras av en rad stiftelser och organisationer – både privata och offentliga. Anslagsgivarna presenteras i bokstavsordning.

ALMEGA	HEDELIUS STIFTELSE OCH TORE BROWALDHS STIFTELSE	STOCKHOLMS HANDELSKAMMARES STIFTELSE FÖR VETENSKAPLIG EKONOMISK FORSKNING
ANDERS SANDREWS STIFTELSE	JOHAN OCH JAKOB SÖDERBERGS STIFTELSE	SVENSKT NÄRINGSLIV
CARL BENNET AB	JOHN TEMPLETON FOUNDATION	SVEN STENBÄCKS STIFTELSE
ENERGIFORSK	KONKURRENSVERKET	SVEN SVENSSONS STIFTELSE FÖR NUMISMATIK
ENERGIMYNDIGHETEN	LÄNSFÖRSÄKRINGSBOLAGENS FORSKNINGSFOND	TORSTEN SÖDERBERGS STIFTELSE
ERICSSON AB	MARIANNE OCH MARCUS WALLENBERGS STIFTELSE	VETENSKAPSRÅDET
FAMILJEN KAMPRADS STIFTELSE	NATIONAL SCIENCE FOUNDATION	
FORMAS	NORDIC CAPITALS UTBILDNINGSTIFTELSE	
FORSKNINGSRÅDET FÖR HÄLSA, ARBETSLIV OCH VÄLFÄRD	SILICON VALLEY COMMUNITY FOUNDATION	
INSTITUTET FÖR ARBETSMARKNADS- OCH UTBILDNINGSPOLITISK UTVÄRDERING		
JAN WALLANDERS OCH TOM		

Institutet för Näringslivsforskning (IFN) bedriver forskning om ekonomiska och sociala frågor av betydelse för näringslivets utveckling. Denna forskning möjliggörs genom finansiering från en rad stiftelser och organisationer – både privata och offentliga. Vi är djupt tacksamma för detta stöd.

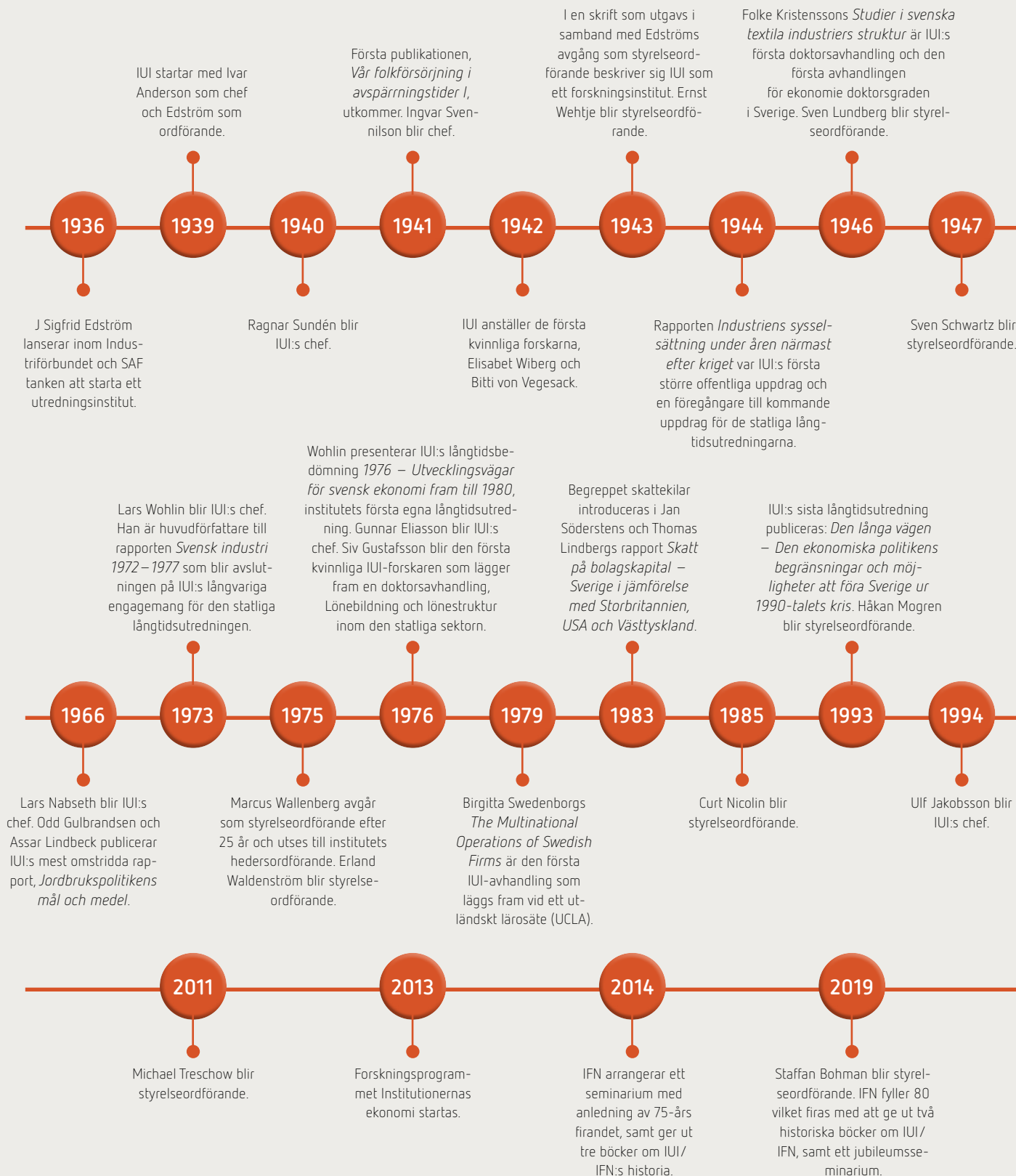
Vår forskning är opartisk och oberoende. Professionell integritet och objektivitet karaktäriserar all forskning och analys som bedrivs vid institutet.

Ingen forskningsfinansiering, varken personlig eller institutionell, accepteras för projekt med förutbestämda resultat eller partiska förhållningssätt.

Läs mer om finansiärer och finansiering på ifn.se.

Institutets tidslinje

Den norrländska skogsnäringens konjunkturkänslighet under mellankrigsperioden av Erik Ruist och Ingvar Svenilsson var den första ekonometriska studien i Sverige och den sista rapporten i Norrlandsutredningen, IUI:s mest omfattande forskningsprojekt.

Dahmén lägger fram en av landets mest uppmärksammade doktorsavhandlingar i nationalekonomi: *Svensk industriell företagarverksamhet 1919–1939*. Marcus Wallenberg blir institutets ordförande.

Jan Wallander publicerar den uppmärksammade *Studier i bilismens ekonomi*. 1961 Ragnar Bentzel blir IUI:s chef.

Bengt Höglunds och Lars Werins *The Production System of the Swedish Economy – An Input-Output Study* var den första IUI-rapporten på engelska. Göran Albinsson publicerar den mest sålda IUI-skriften genom tiderna, *Reklamens ekonomiska roll*.

1948

1949

1950

1951

1953

1957

1958

1962

1964

IUI 10 år. Erik Dahmén blir IUI:s chef.

Jonas Nordenson blir IUI:s chef.

Ragnar Bentzel publicerar IUI:s stora konsumtionsstudie: *Den privata konsumtionen i Sverige 1931–65*.

Erik Höök presenterar sin nydanande avhandling *Den offentliga sektorns expansion – En studie av de offentliga civila utgifternas utveckling åren 1913–58*.

Ulf Jakobsson är ordförande i SNS:s Konjunkturråd och leder arbetet med rapporten *Företagaren i välfärds-samhället*. I rådet ingår även IUI-forskarna Pontus Braunerhjelm, Stefan Fölster och Magnus Henrekson.

IUI arrangerar sin första årliga s.k. Vaxholmskonferens där ledande forskare från hela världen presenterar forskning av stor relevans för näringslivets utveckling.

Magnus Henrekson blir IUI:s chef.

Forskningsprogrammet *Elmarknadens ekonomi* startas.

Institutet firar 70 år med jubileumsseminarium och ger ut boken *IFN/IUI 1939–2009. Sju decennier av forskning om ett näringsliv i utveckling*.

1998

1999

2000

2003

2005

2006

2007

2008

2009

IUI bygger upp en forskningsgrupp ledd av Lars Persson och Johan Stennek som studerar drivkrafterna för och välfärdskonsekvenserna av fusioner, särskilt gränsoverskridande fusioner.

Björn Hägglund blir styrelseordförande.

IUI byter namn till Institutet för Näringslivsforskning (IFN). Institutets första Nyhetsbrev publiceras med senaste nytt från forskningsfronten. Tre nya forskningsprogram startas: *Globaliseringen och företagen*, *Tjänstesektorns ekonomi* och *Entreprenörskapets ekonomi*.

IFN går in som partner i forskningspriset *Global Award for Entrepreneurship Research*.

2020

2023

2024

2025

Fredrik Sjöholm blir vd.

Forskningsprogrammet *Skatter och samhälle* startas.

IFN fyller 85 år. En tredje bok i serien om institutets historia ges ut.

Hans Stråberg blir ny styrelseordförande. IFN uppdaterar sina forskningsprogram och startar forskningsprogrammet *Geoekonomi*.

© INSTITUTET FÖR NÄRINGSLIVSFORSKNING

BOX 55665

102 15 STOCKHOLM

08-665 45 00

WWW.IFN.SE

INFO@IFN.SE

ISSN 1654-0824 (PRINT)

ISBN 978-91-7204-753-2, ISSN 2002-9241 (ONLINE)

TEXT INSTITUTET FÖR NÄRINGSLIVSFORSKNING

GRAFISK FORM IRONS DESIGN

SÄTTNING RPform

TRYCK POD STHLM 2026

FOTO ALMEGA, NICLAS BERGGREN, ETLA, ESO, EU-KOMMISSIONEN, KARIN FJELL HAGER/MEDLINGSINSTITUTET, KARL GABOR, KATE GABOR, LOVISA GARBERG, ELISABETH GUSTAFSSON, JACOB LUNDBERG, ISAC LUNDMARK, ANDERS NILSSON, JÖRGEN NILSON, MARTIN OLSSON, RATIO, ALBIN LAGERLÖF OCH ALLAN SEPPA/SNS, SPP, KATARZYNA METELSKA-SZANIAWSKA OCH TIMBRO.

2025

Året som gått på Institutet för Näringslivsforskning

IFN är ett oberoende och privat forskningsinstitut inom national-ekonomi. Institutets uppgift är att bedriva forskning av högsta internationella kvalitet på områden av central betydelse för svensk ekonomi och näringslivets utveckling.

IFN vill vara en källa till kunskap om näringslivets förutsättningar och utveckling för beslutsfattare, experter, rådgivare och journalister som arbetar med och intresserar sig för näringslivets villkor. Forskningen är opartisk och oberoende. Professionell integritet och objektivitet är riktlinjerna för all forskning och analys vid institutet.

På IFN bedrivs forskning inom fem program: Företagens konkurrenskraft, Entreprenörskapets ekonomi, Institutioner, marknader och näringsliv, Skatter och samhälle samt Geoekonomi.

Inom dessa program ryms ett stort antal projekt som exempelvis handlar om digitalisering, utbildning, snabbväxande företag, innovationer, skatter, handelskrig, elpriser och mycket annat.